

Світ програє гонку в боротьбі зі зміною клімату

Африка отримує лише 12% від необхідного фінансування для подолання наслідків зміни клімату

Президент майбутнього кліматичного саміту COP28 Султан Аль Джабер заявив, що світ програє змагання за досягнення своїх цілей щодо зміни клімату.

Це сталося на зустрічі африканських президентів у Кенії щодо фінансування екологічної програми континенту, повідомляє Euronews.

В матеріалі пояснили, що Джабер головуватиме на кліматичному саміті в Об'єднаних Арабських Еміратах наприкінці листопада.

«Світ програє змагання за досягнення цілей Паризької угоди, і світ намагається утримати 1,5°C у межах досяжності, – сказав Джабер, – Колективно ми повинні визнати, що ми не досягаємо результатів, які нам потрібні, у той час, який нам потрібен».

Зазначається, що заява сталася за кілька днів до оприлюднення першого глобального підсумку ООН. Цей звіт покаже, як нації справляються зі зміною клімату та які зусилля потрібно активізувати для досягнення цілей Паризької угоди.

В матеріалі розповіли, що Африка потерпає від найбільш серйозних наслідків зміни клімату. Однак континент отримує лише близько 12% фінансування, необхідного для подолання таких наслідків.

Джабер оголосив, що ОАЕ обіцяють виділити \$4,5 мільярда на розвиток 15 ГВт зеленої електроенергії в Африці до 2030 року. Зараз на континенті встановлено 60 ГВт відновлюваних потужностей.

За словами африканських чиновників, задоволення потреб континенту у фінансуванні вимагатиме трансформації глобального кліматичного фінансування. Держави континенту планують просувати на COP28 розширення спеціальних прав позик в Міжнародному валютному фонді, що може розблокувати \$500 мільярдів.

Президент Африканського банку розвитку Акінвумі Адесіна закликав враховувати природні багатства континенту, зокрема його ліси, які поглинають вуглець, під час розрахунку економічного результату. Це може дати кільком африканським країнам більший простір для позик, які підтримають їхній розвиток.

Нагадаємо, один з організаторів Кліматичного саміту 2022 року COP27 у Єгипті Мохамед Наср заявив, що обмеження глобального потепління на рівні 1,5°C неможливо досягти за наявних рівнів викидів парникових газів.

Як повідомлялося раніше, дослідження Міжурядової групи експертів ООН зі зміни клімату (IPCC) показало, що до початку 2030-х років світ перевищить обмеження потепління на 1,5°C, а до 2100 року сягне 3,2°C.

Джерело: Euronews

На Рівненщині цементному заводу дозволили спалювати відходи біля житлових кварталів

Міндовкілля допустило таку діяльність, якщо підприємство додатково оцінить свій вплив

На Рівненщині цементний завод “Волинь-цемент” у Здолбуніві, який знаходиться поблизу житлових кварталів, отримав дозвіл на спалювання альтернативного палива.

Підприємство отримало позитивний висновок з оцінки впливу на довкілля (ОВД), попри низку неточностей та потенційне забруднення довкілля та негативний вплив на здоров'я людей, повідомляє Екоклуб.

“Позитивний висновок з ОВД заводу “Волинь-цемент” показує, що під час війни в Україні порушуються норми і правила закону”, – наголосили екоактивісти.

Зазначається, що завод планував використовувати промислові та хімічні відходи від своєї діяльності як альтернативне паливо. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів допустило таку діяльність, якщо підприємство додатково оцінить свій вплив під час іншої стадії проектування.

Автори підкреслили, що Міндовкілля оцінило звіт “Волинь-Цементу” на використання лише того альтернативного палива, яке дослідив Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва НАМН України. Тож якщо завод планує використовувати інші види відходів, їх потрібно додатково проаналізувати.

“Щоб використовувати вказані у звіті відходи, “Волинь-Цемент” повинен ретельно проаналізувати свій вплив на природоохоронну територію європейського значення – Смарагдову мережу. Згодом потрібно надати Міндовкіллю інформацію, яка міститиме заходи зі зменшення можливого негативного впливу”, – розповіли вони.

Екоактивісти додали, що поки завод не виконає всі вимоги Міндовкілля, він не зможе використовувати зазначені у звіті з ОВД відходи. Зараз “Волинь-Цемент” може працювати у межах своєї попередньої діяльності. Однак дозвіл заводу на викиди у повітря чинний до 11 липня 2023 року.

“Отримання такого дозволу передбачав цей звіт з ОВД, який за назвою містить інший вид досліджень: “поводження з відходами”. Тому нам невідомо, чи підприємство працює законно”, – сказала координаторка напряду ОВД Екоклубу Юлія Квітка.

Зазначається, що Здолбунівська міська рада на власному сайті опублікувала повідомлення про допустимість роботи заводу. Громадяни не мали змогу сповна долучитися до справи, адже були позбавлені доступу до інформації у сфері захисту довкілля.

Джерело: Екоклуб

В Україні провели дослідження впливу війни на утворення сміття

Лише 9 з 13 гуманітарних хабів сортують сміття, а 6 – повторно використовує упаковку

Дослідження зміни кількості й видового складу твердих побутових відходів у Полтаві та Львові під час повномасштабної війни показало, що гуманітарні хаби, які приймають переселенців, стали новими утворювачами відходів.

Близько 50% сміття цих громад створюють органічні відходи, зокрема харчові, повідомляє Еколтава.

Зазначається, що дослідження “Відходи та війна” проводили з листопада 2022 року до червня 2023 року активісти з громадських організацій “Еколтава” та “Нуль відходів Львів”.

Екоактивісти виявили, що в приймаючих громадах з'явилися нові об'єкти утворення відходів – гуманітарні хаби, що забезпечують надання гуманітарної допомоги, харчування, проживання ВПО. Здебільшого, хаби продукують такі відходи:

- папір;
- пластик;
- біовідходи;
- змішані побутові відходи.

Дослідники виявили, що в хабах низький рівень сортування сміття. Так з 13 таких установ, де проводили опитування, відходи сортують лише 9. Окрім того, лише 6 хабів повторно використовують упаковку.

Зазначається, що є потреба у створенні системи управління органічними відходами, зокрема харчовими. Морфологія твердих побутових відходів в обох приймаючих містах виглядає наступним чином:

- харчові відходи 50–58%;
- полімери — 15–29%;
- скло — 5,5–6%.

“Виявлено проблему утилізації небезпечних видів відходів, зокрема протермінованих ліків. Хаби не знають, що робити з таким типом відходів”, – розповіли активісти.

Вони додали, що дослідження підтвердило, що за надзвичайної ситуації для першочергових потреб (харчування, організація побуту) використовують найдешевші та найдоступніші матеріали, а саме пластик одноразового використання.

Для зменшення згаданого навантаження екоактивісти порекомендували проводити в приймаючих громадах наступні заходи:

- регулярні морфологічні дослідження ТПВ для ефективного управління відходами в громаді;
- розробити програми мінімізації використання одноразових пластикових виробів та замінити їх на більш екологічні альтернативи;
- розвивати екологічну культуру у сфері поводження з відходами;
- слідкувати за законодавчими змінами сфери управління відходами;
- розробити комплекс заходів з інформування гуманітарних хабів про способи утилізації небезпечних відходів, зокрема протермінованих ліків;
- сприяти налагодженню партнерства між гуманітарними хабами та підприємствами з утилізації та сортування відходів;
- провести інформаційну кампанію для громадян і гуманітарних хабів про сортування та поводження з відходами;
- забезпечити гуманітарні хаби екологічним посудом або багаторазовою тарою.

Джерело: Еколтава

У вересні екоактивісти одночасно приберуть 5 заповідників: як долучитися

Однією з локацій прибирання стане Голосіївський нацпарк у Києві

Українські екоактивісти у суботу–неділю 16-17 вересня проведуть марш прибирання, тобто одночасно очистять 5 заповідних територій від сміття, накопиченого через людську недбалість та російський екоцид.

Всі охочі можуть долучитися до акції у заповідниках, або організувати прибирання самостійно в будь-якому парку чи іншому куточку природи, повідомляє зоозахисна громадська організація UAnimals у Facebook.

Зазначається, що акції проведуть у:

- Запоріжжі – на острові Хортиця;
- Києві – в національному природному парку “Голосіївський”;
- Закарпатті – в Ужанському нацпарку;
- Івано-Франківщині – у нацпарку «Гуцульщина»;
- Миколаївщині – в нацпарку «Бузький град».

Зоозахисники підкреслили, що у цих нацпарках живуть червонокнижні тварини, які потерпають від сміття, зокрема Саламандри плямисті, рисі, горностаї, лосі, олені та інші.

«20% природоохоронних територій України уражені війною. Зараз неможливо допомогти заповідникам на окупованих територіях чи під вогнем, тож ми зосереджуємо зусилля, щоб зберегти рідкісні види тварин по всій країні», – сказав засновник UAnimals Олександр Тодорчук.

Зазначається, що, щоб долучитися до прибирання потрібно перейти на сайт ініціативи за посиланням та виконати 5 кроків, що описані на сторінці.

“Закликаємо людей та компанії самоорганізовуватися на Марш прибирання поза локаціями, які назвали UAnimals. Ви можете поприбирати 16 і 17 вересня у найближчому парку чи будь-якій локації, де любите бувати. Всі фото і відео з таких подій викладайте під гештегом #StopEcocideUkraine і тегайте UAnimals”, – підкреслили зоозахисники.

Нагадаємо, у Запоріжжі у пляжній зоні Хортиці активісти прибрали за три екотолоки «Врятуємо Дніпро разом!» 15 тонн різноманітного сміття на площі понад 15 гектарів.

Джерело: UAnimals

Китай звинуватили у лицемірстві щодо Фукусіми через скид власних радіоактивних вод

У стоках концентрації радіоактивних речовин нижче 1500 беккерелів на літр при стандарті безпеки до 60 000 беккерелів на літр

Китай звинуватили у лицемірстві через заборону імпорту морепродуктів з Японії через скидання в океан 1 мільйона тонн радіоактивної води зі зруйнованої атомної електростанції «Фукусіма-Даїчі».

Атомні електростанції Китаю скидають в океан стічні води з вищим рівнем тритію, ніж у водах з Фукусіми, повідомляє The Guardian.

Зазначається, що Китай також звинуватили у використанні цього інциденту для розпалювання антияпонських настроїв.

В матеріалі розповіли, що скидати очищені радіоактивні води Японія буде протягом щонайменше 30 років. План схвалили орган ООН з атомної безпеки, Міжнародне агентство з атомної енергії (МАГАТЕ) та уряд Японії. Багато вчених погоджуються з МАГАТЕ, що викид матиме незначний радіологічний вплив на людей і навколишнє середовище.

В енергетичній компанії Tokyo Electric Power Company (TEPCO) заявили, що аналіз зразків першої партії випущених стічних вод показав,

що рівень радіоактивності знаходиться у безпечних межах.

«Ми підтвердили, що аналізоване значення дорівнює розрахованій концентрації та що аналізоване значення нижче 1500 беккерелів на літр», — сказав представник TEPCO Кейсуке Мацуо, додавши, що національний стандарт безпеки становить 60 000 беккерелів на літр.

Він пояснив, що компанія і надалі аналізуватиме рівень радіоактивності.

Зазначається, що китайська електростанція Fuqing у провінції Фуцзянь викидає в Тихий океан приблизно втричі більше тритію, ніж запланований викид у Фукусімі. Ймовірно, Пекін базує свою позицію на тому, що викид Японії стався внаслідок ядерної катастрофи і у водах можуть бути присутні інші радіоактивні речовини.

В матеріалі пояснили, що тритій виробляється природним шляхом як частина нормального радіаційного фону навколишнього середовища.

Старший викладач Університету Окленда доктор Девід Крофчек підкреслив, що вміст

тритію у водах, що скидаються, всемоєро нижчий за норми Всесвітньою організацією охорони здоров'я для питної води.

“Набагато більше тритію було викинуто нормально працюючими атомними електростанціями в північну частину Тихого океану”, — сказав він.

У Грінпіс заявили, що радіологічні ризики від Фукусіми не були повністю оцінені, а біологічний вплив тритію, вуглецю-14, стронцію-90 і йоду-129, які виділяються разом з водою, «був проігнорований».

Проте в TEPCO та уряді Японії заявили, що процес фільтрації видалить стронцій-90 та йод-129, тоді як концентрація вуглецю-14 у забрудненій воді набагато нижча, ніж нормативний стандарт для скидання.

Зазначається, що у деяких китайських супермаркетах, як це було після катастрофи на Фукусімі 2011 року, почався продаж солі через безпідставні чутки про те, що йод у солі може запобігти радіаційному отруєнню.

Джерело: The Guardian

Нафтовий гігант Shell таємно скасував свої кліматичні проєкти на \$100 мільйонів

Вуглецеві кредити компенсували б приблизно 10% викидів компанії

Найбільша нафтова компанія Європи Shell PLC таємно відмовилася від своїх кліматичних планів щодо витрати \$100 мільйонів на рік на вуглецеві кредити.

Це сталося за 6 місяців після того, як новим виконавчим директором став Ваель Саван, повідомляє Carbon Credits.

Зазначається, що ця програма була найбільш масштабною серед аналогічних ініціатив нафтових корпорацій. У червні Саван оголосив про значну зміну стратегії Shell — зберегти поточний рівень видобутку нафти до 2030 року, а не скорочувати його, одночасно зменшуючи витрати та збільшуючи прибутки акціонерів.

В матеріалі підкреслили, що вуглецеві кредити були частиною стратегії з досягнення нульових викидів до 2050 року та скоротити викиди Scope 1 і 2 на 50% до 2030 року. Після відмови від них в Shell не представили нові плани чи стратегії.

В Carbon Credits розповіли, що Shell планувала генерувати 120 мільйонів вуглецевих кредитів щорічно до 2030 року завдяки проєктам з поглинання вуглецю у природі. Ці цілі компенсували б приблизно 10% викидів компанії.

За словами Shell, ці попередні цілі були недосяжними через відсутність проєктів, які б відповідали її стандартам якості. Адже компанія дотримується суворих стандартів, коли

йдеться про розробку та інвестування в кліматичні рішення, що ґрунтуються на природі (NBS). Такі проєкти передбачають скорочення вирубки лісів, висадку дерев тощо.

Зазначається, що вуглецеві кредити є частиною кліматичних стратегій інших нафтових компаній, зокрема Chevron, TotalEnergies, BP (паніше — British Petroleum), Equinor і Eni. Shell не відмовляється повністю від своїх зусиль з компенсації викидів вуглецю та, ймовірно, зможе їх придбати у інших компаній.

В матеріалі підкреслили, що цілі компанії щодо сталого розвитку та клімату залишаються незмінними. Довгостроковий підхід Shell до скорочення викидів вуглецю до чистого нуля відповідає ініціативі Science-Based Targets. Це означає спочатку уникати викидів і скорочувати їх, перш ніж вдаватися до компенсації вуглецю.

Аналіз BloombergNEF показав, що якщо Shell залишиться лояльною до своєї обіцянки щодо нульових викидів, вона все одно потребуватиме компенсації викидів вуглецю. Компанії знадобляться компенсаційні кредити на залишкові викиди на шляху до чистого нуля.

Нагадаємо, дослідження незалежного аналітичного центру InfluenceMap показало, що 5 найбільших нафтогазових компаній (BP, Chevron, ExxonMobil, Shell і TotalEnergies) перебільшують свої екологічні внески в публічних повідомленнях та продовжують спрямовувати більшість інвестицій у нафтогазові проєкти.

Джерело: Carbon Credits

Українських водіїв не випускатимуть за кордон на неекологічних автобусах

Якщо у свідоцтві про реєстрацію є відмітка класу екологічності — сертифікат надавати не потрібно

В Україні з 1 вересня заборонили виїжджати за кордон пасажирським транспортним засобам, у відомостях яких не вказано клас екологічності, або вказано клас «ЄВРО-1». Подати заявку на перетину кордону «18-60» стало неможливо.

Зазначається, що підпункт 2 пункту 7 Ліцензійних умов передбачає, що заява на отримання ліцензії має включати підтверджувальні документи, додатково до документів, які передбачені статтею 11 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності». До цих підтверджувальних документів входять відомості про транспортні засоби, зазначені у додатку 3 до цих умов.

В повідомленні пояснили, що норми передбачають надання інформації про клас екологічності транспортного засобу, а також завірені заявником копії свідоцтв про його реєстрацію та, за необхідності, тимчасових реєстраційних талонів. Зазначається, що протерміновані документи на подачу сертифікатів не приймаються. Якщо у свідоцтві про реєстрацію є відмітка класу екологічності — сертифікат надавати не потрібно.

Джерело: «ДСБТ-УКРПРАНСБЕЗПЕКА»

УКРАЇНА
ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ
вул. Стрийська, 98, м. Львів, 79026, тел./факс (032) 238-73-83, тел. 238-73-83
E-mail: envir@loda.gov.ua Код ЄДРПОУ 38739037
(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля)
Товариство з обмеженою відповідальністю «АГРОСЕМ»
Код ЄДРПОУ 45034616
04073, м. Київ, пр. Степана Бандери, 9-В
(заявник та його адреса)
08.09.2023
(дата видачі)
0302-20232810352/2
(номер висновку)
20232810352
(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності)
0302-20232810352/1 від 08.09.2023
(номер і дата звіту про громадське обговорення)

ВИСНОВОК
з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності

«Будівництво під'їзних залізничних колій по станції Мостиська-2 в с. Волиця, Яворівського (колишнього Мостиського) району, Львівської області, цеху для зберігання і фасування сипучих вантажів (мінеральних добрив), елеваторного комплексу та контейнерних площадок, перевантажувальних терміналів та обладнання для перевантаження різних видів транспорту в с. Волиця, Яворівського (колишнього Мостиського) району, Львівської області, на земельних ділянках: 4622487200:02:000:0019, 4622487200:02:000:0224, 4622487200:02:000:0225, 4622487200:02:000:0238»

За результатами оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, здійсненої відповідно до статей 3, 6-7, 9 і 14* Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», статті 64 Конституції України, статей 121, 20 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 «Про введення воєнного стану в Україні», а саме –

«будівництво під'їзних залізничних колій по станції Мостиська-2 в с. Волиця, Яворівського (колишнього Мостиського) району, Львівської області, цеху для зберігання і фасування сипучих вантажів (мінеральних добрив), елеваторного комплексу та контейнерних площадок, перевантажувальних терміналів та обладнання для перевантаження різних видів транспорту в с. Волиця, Яворівського (колишнього Мостиського) району, Львівської області, на земельних ділянках: 4622487200:02:000:0019, 4622487200:02:000:0224, 4622487200:02:000:0225, 4622487200:02:000:0238» встановлено, що процедура з оцінки впливу на довкілля (далі - ОВД) розпочата 21.02.2023 шляхом оприлюднення повідомлення про плановану діяльність (реєстраційний номер 20232810352) на вебсайті Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля.

Повідомлення про плановану діяльність було оприлюднене суб'єктом господарювання шляхом опублікування в двох друкованих засобах масової інформації: газетах «Екогазета» лютий 2023 № 1(98) та «Журнал ЕКСПО» лютий 2023 № 1(98); розміщено на дошках оголошень у громадських місцях на території провадження планованої діяльності (підтвердженням факту оприлюднення є фотофіксація).

За період громадського обговорення повідомлення про плановану діяльність зауваження і пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, до департаменту екології та природних ресурсів Львівської облдержадміністрації не надходили.

Звіт з оцінки впливу на довкілля та інші документи, надані суб'єктом господарювання, оприлюднено на вебсайті Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля 04.07.2023.

Оголошення про початок громадського обговорення Звіту з оцінки впливу на довкілля оприлюднено на вебсайті Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля 04.07.2023.

Оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля було оприлюднене суб'єктом господарювання шляхом опублікування у двох друкованих засобах масової інформації: газетах «Еко газета Акцент» червень 2023 року № 12 та «Еко газета Акцент» червень 2023 року № 30 (2456); розміщено на дошках оголошень в громадських місцях (про що свідчить фотофіксація).

Згідно Закону України «Про внесення змін до статті 17 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» щодо запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)»: тимчасово, на період дії карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України на всій території України, до повного його скасування та протягом 30 днів після завершення такого періоду, з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19), громадське обговорення планованої діяльності проводиться виключно у формі надання письмових зауважень і пропозицій (у тому числі в електронному вигляді), про що зазначається у звіті про громадське обговорення. У цей період громадські слухання, передбачені статтею 7 цього Закону, не проводяться і на дати, що припадають на період дії заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19), не призначаються.

Письмові зауваження та пропозиції від громадськості протягом строку громадського обговорення звіту із оцінки впливу на довкілля не надходили.

Планована діяльність, тип, основні характеристики та місце провадження.

Планованою діяльністю ТОВ «Агросем» передбачається: будівництво під'їзних залізничних колій, цеху для зберігання і фасування сипучих вантажів (мінеральних добрив), елеваторного комплексу та контейнерних площадок, перевантажувальних терміналів та обладнання для перевантаження різних видів транспорту.

Територія провадження планованої діяльності знаходиться в адміністративних межах села Волиця у південно-західній частині Яворівського району Львівської області.

Географічні координати місця планованої діяльності - 49°48'53.5»N 23°03'16.7»E.

Комплекс призначений для приймання зерна з автотранспорту та з існуючого пункту залізничного вивантаження вагонів, очищення, сушіння, зберігання та відвантаження зернових культур на автомобільний транспорт та на існуючий пункт залізничного навантаження.

Земельні ресурси, що плануються до використання, складають 12,0863 га, а саме:

- ділянка загальною площею 5 га, цільове призначення для будівництва і обслуговування будівель торгівлі, кадастровий номер 4622487200:02:000:0019;
- ділянка загальною площею 0,2 га, цільове призначення для розміщення та експлуатації споруд підприємства переробної, машинобудівної та іншої промисловості, кадастровий номер 4622487200:02:000:0224;
- ділянка загальною площею 2 га, цільове призначення для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості, кадастровий номер 4622487200:02:000:022;
- земельна ділянка площею 4,8863 га, цільове призначення – землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення, кадастровий номер - 4622487200:02:000:0238.

Всі ділянки належать суб'єкту господарювання на праві приватної власності.

Найближча житлова забудова знаходиться на відстані більше 800,0 м у північно-західному напрямку від ділянки будівництва. Згідно з «Державними санітарними правилами планування та забудови населених пунктів», затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.96 р. № 173, від залізничних колій нормативна санітарно-захисна зона складає 100 м від осі крайньої залізничної колії, від елеваторів - 100 м, від границь районів перевантаження та зберігання вантажів, що пилять - 300 м, від складів зберігання мінеральних добрив II-III-IV типу - 600 м.

Загальна проектна площа забудови складає 375141,36 м².

Будівництво елеваторного комплексу передбачає 7 черг будівництва:

Перша черга будівництва:

- станція автомобільної вивантажки на два проїзди з пандусами;
- блок зерноочистки з бункером відвантаження зерна на автотранспорт;
- норійна вежа №1;
- транспортна підземна галерея №2;
- опорна вежа №1 з Транспортною надземною галереєю №5;
- транспортна надземна галерея № 1;
- силос-хопер №1. Силос-хопер №2;
- силос-хопер №3. Силос-хопер №4;
- розподільча підстанція з кабельною естакадою;
- операторська з серверною;

- насосна станція пожежогасіння з резервуарами води.

Друга черга будівництва:

- силос №1 для зберігання зерна з підземною галереєю;
- компресорна.

Третя черга будівництва:

- силос №3 для зберігання зерна з підземною галереєю;
- опорна вежа №2;
- транспортна надземна галерея №2.

Четверта черга будівництва:

- зерносушарка №2;
- транспортна надземна галерея з опорою №4; 15.

П'ята черга будівництва:

- зерносушарка № 1;
- транспортна надземна галерея з опорою №3.

Шоста черга будівництва:

- силос №2 для зберігання зерна з підземною галереєю;

Сьома черга будівництва:

- силос №4 для зберігання зерна з підземною галереєю.

В межах запроектованого будівництва елеваторного комплексу також заплановане будівництво гуртових складів з адміністративно-побутовими приміщеннями, контейнерних майданчиків для зберігання та перевантаження вантажних контейнерів та під'їзної колії до гуртових складів, які проектуються окремими проектами, але діятимуть як цілісний майновий комплекс.

Об'єм одночасного зберігання зерна в металевих силосах комплексу передбачається до 22 160 т.

Планованою діяльністю також передбачається будівництво таких об'єктів як:

- Склад № 1. В приміщеннях складу №1 розташовано склад металевих виробів на 907 палетомісць, склад матеріалів на 133 палетомісця, та двоповерхові адміністративно побутові приміщення. Приміщення включатимуть на першому поверсі приміщення оператора ваги, електрощитову, котельню з високотехнологічним газовим котлом, лабораторію, побутові приміщення, санвузли; на другому поверсі офісні та технічні приміщення, санвузли.
- Склад №2 обслуговуватиметься автомобільним транспортом, призначений для зберігання металевих виробів, розрахований на 1750 палетомісць.
- Склад № 3 обслуговуватиметься автомобільним транспортом, призначений для зберігання металевих виробів, розрахований на 250 палетомісць.
- Цех для зберігання і фасування сипучих вантажів (мінеральних добрив) орієнтовною площею 2547 м².

Крім цього, передбачено встановлення двох козлових кранів вантажопідйомністю 42 тони та 16 тон. Запроектований навантажувальний пристрій бункерного типу, пристрій навантаження - металева триярусна естакада з бункером.

Примикання під'їзної залізничної колії, що будується, до існуючої залізничної мережі буде здійснюватися на земельній ділянці з кадастровим номером 4622487200:03:000:0007, площею 53,3188 га, що використовуються Укрзалізницею на праві постійного користування.

Департамент екології та природних ресурсів Львівської обласної державної адміністрації, враховуючи дані, наведені у звіті з оцінки впливу на довкілля та з урахуванням наявної інформації, **вважає допустимим провадження планованої діяльності з огляду на нижченаведене.**

1. Вплив на атмосферне повітря.

Під час будівельного періоду вплив на атмосферне повітря очікується при роботі двигунів внутрішнього згоряння техніки та автотранспорту (вуглецю оксид, вуглеводні, азоту діоксид, сажа, сірчаний ангідрид, бенз(а)пірен); значне пилоутворення від земляних робіт, викиди від електричного (дугового) зварювання металу, паяння поліетиленових труб та термоусадочної плівки

Обсяги викидів забруднюючих речовин в процесі проведення підготовчих і будівельних робіт

Джерело викиду	Найменування ЗР	Потужність викиду, т
Робота двигунів внутрішнього згорання автотранспорту та спецтехніки	СО	0,45069
	NO2	0,2476
	CO2	0,03569
	нмлос	0,0255
	Метан	0,00096
	NO	0,00137
	Аміак	-
	Сажа	0,0575
	Вуглекислий газ	26,045
Земляні роботи (пиловиділення)	Бенз(а)пірен	0,00025
	Суспендовані тверді частинки	0,24

Зварювальні роботи (дугове зварювання металу, паяння поліетиленових труб, зварювання термоусадочної плівки)	Заліза (Ш) оксид	0,009
	Марганцю (IV) оксид	0,00121
	Оксид вуглецю	0,00640045
	Вінілхлорид	0,0000002
	Оцтова кислота	0,0032
Всього:	27,12437065 т	

В процесі провадження планованої діяльності (основний період) на проммайданчику ТОВ «Агросем» передбачається 21 (двадцять одне) організоване джерело викидів в атмосферне повітря.

Неорганізовані джерела викидів:

- відвантаження зернових відходів на автомобільний транспорт (№ 13);
- перевантаження зернових в силос-хопери (№№14-17);
- перевантаження зернових в силоси (№№24, 26, 35,36);
- відвантаження зернових на автомобільний транспорт (№25);
- рух автомобільного транспорту по території підприємства (№38);.
- транспорт, зона навантаження- відвантаження корпусу № 1;
- транспорт, зона навантаження- відвантаження корпусу №2;
- транспорт, зона навантаження- відвантаження корпусу №3;
- маневрування залізничного транспорту (дизельні тепловози ТЕМ-2).

Валовий викид забруднюючих речовин під час провадження планованої діяльності

Назва забруднюючої речовини	Обсяг викиду т/рік
Оксид вуглецю	74,0821
Азоту діоксид	24,731365
Вуглецю діоксид	2857,8331000
МНЛОС	1,376065
Метан	0,0522461
Аміак	0,0000009467
Гексан	4,093
Бенз(а)пірсн	0,000001262
Речовини у вигляді твердих суспендованих частин (пил)	2,56432
Сірчана кислота	0,0022
Ангідрид сірчистий	1,8244619
Речовини у вигляді твердих суспендованих частин (сажа)	1,64
Діазоту оксид	0,05115049

Відповідно до наведених у Звіті результатів розрахунку забруднюючих речовин в атмосферному повітрі, на території об'єкта та на межі санітарно-захисної зони в приземному шарі атмосфери не створюються концентрації, які б перевищували гранично-допустимі, перевищень ГДК не спостерігається.

Вплив від планованої діяльності на навколишнє природне середовище, а також на стан здоров'я людей в зоні розташування буде знаходитись в межах відповідних норм і не призведе до порушення встановлених санітарно-гігієнічних норм і не спричинить погіршення стану атмосферного повітря.

2. Шумове, вібраційне забруднення.

Під час будівельних робіт на проммайданчику виникатиме шумове забруднення від роботи механізмів, транспорту, від будівельно-монтажних робіт, в тому числі розвантаження будівельних матеріалів, здійснення різки, земляних, зварювальних робіт тощо.

Згідно проведених розрахунків, рівень шуму під час проведення підготовчих та будівельних робіт становить:

Назва та тип обладнання	Рівень шуму, за технічною характеристикою, ДБА	Рівень шуму на відстані 800 м, ДБА
Автомобільний транспорт	87	13,03
Будівельні машини і механізми	90	14,12
Вентиляційне устаткування та норії	74	12,26
Зерноочисне обладнання	80	12,85
Зерносушильне обладнання	75	12,41
Залізничний транспорт	90	14,12

Сумарний рівень звуку в розрахунковій точці на території що прилягає до житлової забудови від джерел шуму які використовуються при впровадженні планованої діяльності складає 19,24 дБА.

Під час провадження планованої діяльності згідно розрахунку рівні шуму на прилеглій до житлової забудови території не перевищують допустимі рівні. Відповідно до ДСН № 463 від 21.02.2019 р. перевищення шуму не виявлено.

Вібрація, та акустичні коливання які утворюються при роботі будівельної техніки, машин та механізмів, автомобільного та залізничного транспорту носять локальний, обмежений характер та не мають істотного впливу на населення на прилеглій території та на довкілля.

Рівні вібрації механізмів не перевищуватимуть допустимих нормативних значень згідно з вимогами ДСН 3.3.6.039-99 «Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації». Техніка що використовується при реалізації планованої діяльності не являється джерелом вібрації яке може вплинути на стан довкілля або стан здоров'я населення.

Для захисту працівників від локальної вібрації та шуму використовуватимуться індивідуальні засоби захисту.

3. Характеристика відходів та обсяги утворення.

В процесі будівництва та виробничої діяльності проектного елеваторного комплексу ТОВ «Агросем» на його території будуть утворюватися побутові та виробничі відходи.

Всі відходи тимчасово повинні зберігатись на території підприємства на спеціально відведених майданчиках і по мірі накопичення передаватись спеціалізованим організаціям для подальшого їх вивезення (утилізації, демеркуризації), згідно укладених договорів.

Утворення та поводження з відходами під час проведення підготовчих та будівельних робіт

№ з/п	Назва за класифікатором	Код за класифікатором	Прогнозована кількість (т)	Клас небезпеки	Спосіб поводження (згідно укладених договорів)
1	Будівельне сміття	7720.3.1.01	30 т	IV	Вивіз на полігон ТПВ
2	Металеві відходи (металобрухт)	2910.2.9.01	0,5 т		Передається на вторинну переробку
3	Відходи комунальні	7720.3.1.01	2,81 т		Вивіз на полігон ТПВ
4	Огарки відпрацьованих зварювальних електродів	2820.2.0.12	0,03 т		Передається на утилізацію спеціалізованої організації що має право (ліцензію) на утилізацію даних відходів
5	Бетонні вироби	2663.3.1.01,	0,5	IV	Використовується підрядником
6	Полімери (поліетиленова плівка, упаковка, обрізки труб та пластику)	3915	0,03		Передається на утилізацію спеціалізованої організації що має право (ліцензію) на утилізацію даних відходів
7	Матеріали обтиральні зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені, промаслене ганчір'я	7730.3.1.06	0,01	III	Передається на утилізацію спеціалізованої організації що має право (ліцензію) на утилізацію даних відходів
8	Відпрацьовані масла та мастила	6000.2.8.10	0,02	II	Передається на регенерацію (вторинну переробку)
9	Пісок	4510.1.1.01	0,02	IV	Використовується підрядником
10	Щебінь	4510.1.1.01	0,04	IV	Використовується підрядником
Всього:			33,96 т		

Вивезення відходів будівництва передбачене спеціалізованими підприємствами.

Виробнича діяльність супроводжується утворенням побутових, виробничих та експлуатаційних відходів: тверді побутові відходи (ТПВ), тара пластикова, картонна, дерев'яні піддони, спецодяг використаний (ЗІЗ), промаслений пісок (абсорбент), шлам сепараторів нафтопродуктів.

Обсяги утворення та поводження з відходами під час провадження планованої діяльності

№ з/п	Найменування відходу	Код відходу	Клас небезпеки	Розрахункова к-ть (т/рік)	Спосіб поводження (згідно укладених договорів)
1.	Відходи стабілізовані або затверділі за допомогою матеріалу зв'язуючого органічного	9010.2.3.02	3	1.0	Передається на утилізацію спеціалізованої організації що має право (ліцензію) на утилізацію даних відходів
2.	Матеріали обтиральні зіпсовані, відпрацьовані або забруднені	7730.3.1.06	3	0.6	
3.	Відходи виробничо-технологічні, що утворюються при будівництві (будівельне сміття)	4510.2.9	4	3.0	
4.	Відходи комунальні (міські) змішані, у т.ч. сміття з урн	7720.3.1.01	4	29.667	

5.	Одяг зношений або зіпсований	7710.3.1.13	4	0.04	
6.	Взуття зношене або	7710.3.1.14	4	0.03	
7.	Вироби гумові зіпсовані, забруднені або неідентифіковані. які неможуть бути використані за призначенням	2920.1.1.02	4	0,2	
8.	Тара металева використана, у т.ч. дрібна, за виключенням відходів	7710.3.1.07	3	0,1	
9.	Тара пластикова дрібна використана	7710.3.1.04	4	0,1	
10.	Відходи кінцеві, пов'язані з послугами транспорту	6000.3	4	1613	
11.	Осад з очисних споруд	1583.2.3.02	4	13,036	
12.	Нафтопродукти, ввнесені в очисних спорудах	6000.2.9.18	3	0,5	Вибираються в переносні ємкості та передається на вивіз і регенерацію чи утилізацію
Загальна кількість відходів:				209,573	

Поводження з відходами що утворюватимуться при реалізації планованої діяльності здійснюватимуться відповідно до вимог чинного законодавства (за класами небезпеки).

З огляду на те, що відходи передаватимуться спеціалізованим підприємствам або вивезення на полігон ТПВ, можна зробити висновок про те, що негативний вплив на навколишнє середовище буде допустимим.

4. Вплив на водне середовище.

Впливу на ґрунтові та поверхневі води не передбачається у зв'язку з відсутності факторів забруднення поверхневих стоків, також скиду стічних вод у поверхневий водний об'єкт проектними рішеннями не передбачається.

На території будівництва під'їзної колії по ст. Мостиська-II в с. Волиця Мостиського району та будівництва адміністративно-побутових і складських приміщень в с. Волиця Мостиського району розташований внутрігосподарський меліоративний канал К-II-I (о/с Вишня). Канал К-II-I знаходиться на балансі Шегинівської ОТГ. Закритий дренаж на території будівництва відсутній.

Під час здійснення планованої діяльності, розрахункова потреба у водних ресурсах складає 908 м³/рік. На проммайданчику гуртових складів та адміністративно-побутових приміщень споживатиметься 600 м³/рік. Ще 308 м³ зберігатиметься у двох пожежних резервуарах елеваторного комплексу (по 154 м³ в кожному).

Виробничі потреби у споживанні води під час будівництва та експлуатації під'їзної колії відсутні.

Вода (для пожежогасіння, на побутово-господарські потреби) передбачається із централізованої системи водопостачання виробничого підрозділу «Львівське територіальне управління» філії «Центр будівельно-монтажних робіт та експлуатації будівель і споруд» АТ «Укрзалізниця» в с. Волиця.

Водовідведення запроектованого комплексу передбачає мережу побутової каналізації виробничої та дощової каналізації. Накопичені в резервуарі ємкістю 12 м³ побутові та виробничі стічні води вивозяться після очищення згідно договору із спеціалізованим комунальним підприємством.

Забору води з підземних та поверхневих джерел під час планованої діяльності не передбачається.

Водоспоживання не впливатиме на якість гідрологічних характеристик та показників підземних вод.

Забір води з поверхневих вод, скид зворотних вод на рельєф, у поверхневі водойми чи підземні водоносні горизонти не передбачається.

Вплив на водне середовище допустимий.

5. Вплив на земельні ресурси, ландшафт, ґрунти та надра.

Перед початком будівництва в місцях забудови передбачається зняття верхнього шару ґрунту, який підлягає складуванню на вільній території таким чином, щоб уникнути його забруднення та змішування. В подальшому знятий шар ґрунту використовуватиметься для засипання порожнин на будівництві та для озеленення території (влаштування газонів та озеленення (укріплення) відкосів). Для попередження розмиву та видування складованого у тимчасові відвали ґрунту їх поверхня закріплюються посівом трав або іншими методами.

З метою запобігання забруднення ґрунтів передбачено, що всі проїзди на май-

данчиках будівництва мають тверде водонепроникне покриття, забезпечена система водовідведення з врахуванням зонування території об'єкту, майданчики тимчасового зберігання будівельних відходів і під'їзди до них повинні обладнатися дорожніми плитами, щоб виключити забруднення й ушкодження ґрунтів, заправка будівельної техніки паливом проводитиметься на спеціальних майданчиках.

Ґрунтовий шар який зніматиметься не входить до переліку особливо цінних груп ґрунтів, землі не належать до особливо цінних.

На стан ландшафту впливу під час планової діяльності не передбачається оскільки цінних природних комплексів та ландшафтів на території опрацювання не виявлено.

6. Вплив на рослинний та тваринний світ, території та об'єкти природно-заповідного фонду та біорізноманіття

Діяльність з будівництва запроектованих об'єктів безпосередньо не пов'язана з використанням об'єктів рослинного, тваринного світу, не потребує вирубки зелених насаджень. На території, де зводяться об'єкти, немає ареалів помешкань, коридорів міграції та місць гніздувань рідких та охоронюваних видів рослин та тварин.

На території розташування планованої діяльності не розташовуються заповідані території, або такі, що зарезервовані для заповідання. Цільове призначення ділянок відповідає запроектованій діяльності. Парків, дендропарків, ботанічних садів, заповідників, заказників, водно-болотних угідь та інших об'єктів, або територій суміжних з помешканням та ареалами рідких та охоронюваних видів рослин, тварин, на території планованої діяльності та на територіях, що з нею межують, відсутні.

Планована діяльність не передбачає створення штучних перешкод для вільного пересування представників орнітофауни та рукокрилих.

Територія планованої діяльності не перебуває в межах Української частини Смарагдової мережі Європи.

Найближчим об'єктом Української частини Смарагдової мережі Європи до місця планованої діяльності є Vihor river valley (SiteCode: UA0000322), що знаходиться на відстані 18 км. у південно-західному напрямку.

7. Світлове та теплове, радіаційне забруднення та випромінювання.

Потенційними джерелами теплового впливу можуть бути об'єкти з високотемпературними викидами, такими як відпрацьовані гази автомобільного та залізничного транспорту, виділення тепла при роботі механізмів та обладнання, тепло від злежаного вологого зерна. Вказані джерела теплового забруднення носять локальний, незначний характер на рівні побутового споживання та не призведуть до теплового забруднення навколишнього

природного середовища через відсутність потужних джерел теплового випромінювання.

Робота на елеваторному комплексі виконуватиметься в денний час доби - освітлення не застосовується. В нічний час передбачено застосування чергового аварійного освітлення по периметру огорожі території планованої діяльності, яке за інтенсивністю та тривалістю світлового потоку не матиме значного впливу на флору і фауну прилеглої території.

При реалізації планованої діяльності відсутні джерела електромагнітного випромінювання. Оскільки шкідливого впливу на обслуговуючий персонал і навколишнє середовище не буде, додаткових заходів по його запобіганню не передбачається.

Планована діяльність не супроводжується утворенням факторів світлового, теплового, радіаційного забруднення, а також випромінювання.

8. Вплив на об'єкти архітектурної, археологічної та культурної спадщини.

Планована діяльність об'єкта не чинить антропогенного впливу на промислові, сільськогосподарські об'єкти, соціальну організацію територій, пам'ятники архітектури, історії, культури і інші елементи техногенного середовища, тому що в районі впливу планованої діяльності пам'ятки архітектури, історії і культури (як об'єкти за будови), відсутні.

Територія підприємства знаходиться поза межами зон охорони об'єктів культурної спадщини і відсутні обмеження щодо її використання.

9. Вплив на соціальне середовище та на стан здоров'я населення.

Проведений у Звіті аналіз та розрахунки розсіювання забруднюючих речовин в приземному шарі атмосферного повітря показали, що очікувані максимальні концентрації забруднюючих речовин від джерел викидів при провадженні планованої діяльності з урахуванням існуючого рівня забруднення атмосфери на межі нормативної СЗЗ та найближчої житлової забудови по усіх інгредієнтах та групі сумарії не перевищують рівня ГДК.

Рівні шуму, вібрації, іонізуючого випромінювання не будуть перевищувати гранично допустимі концентрації та норми допустимого впливу.

Згідно результатів проведених у Звіті розрахунків неканцерогенного ризику коефіцієнт небезпеки становить $0,27 \cdot 10^{-6}$, а це означає, що ризик шкідливих ефектів можна оцінити як допустимий ризик.

Під час експлуатації планованого об'єкту джерела викиду канцерогенних забруднюючих речовини відсутні.

Згідно проведених розрахунків у Звіті соціальний ризик становить $1,26 \cdot 10^{-5}$ та характеризується прийнятний для населення прилеглих територій.

Реалізація планової діяльності матиме позитивне значення на соціально-економічний розвиток території, а саме: дозволить збільшити кількість робочих місць з

сучасними умовами праці в районі шляхом залучення місцевого населення на підприємстві, збільшить місцевий бюджет.

Запроектовані природоохоронні заходи наведені у Звіті забезпечать мінімальний залишковий рівень впливу господарської діяльності на умови життєдіяльності місцевого населення та його здоров'я.

10. Вплив на клімат та мікроклімат.

Змін мікроклімату в результаті планованої діяльності не очікується, оскільки в процесі провадження планованої діяльності відсутні значні виділення теплоти, інертних газів, вологи. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, відсутні.

11. Кумулятивний вплив інших наявних об'єктів, планованої діяльності та об'єктів, щодо яких отримано рішення про провадження планованої діяльності, з урахуванням усіх існуючих екологічних проблем, пов'язаних з територіями, які мають особливе природоохоронне значення, на які може поширитися вплив або на яких може здійснюватися використання природних ресурсів.

Розрахунки розсіювання, виконані з врахуванням фонового забруднення атмосферного повітря, тобто з врахуванням вкладу інших забруднювачів повітря, показали відсутність перевищень нормативів гранично допустимих концентрацій.

Території, які мають особливе природоохоронне значення, ПЗФ та територія Смарагдової мережі, на які може поширитися вплив, в районі розташування об'єкта планованої діяльності відсутні.

Території, що мають особливе природоохоронне значення, ПЗФ та територія Смарагдової мережі, на які можливе поширення такого впливу не зазнають негативного ефекту, у зв'язку з віддаленістю об'єкта провадження планованої діяльності.

Екологічні умови провадження планованої діяльності:

1. Для планованої встановлюються такі умови використання території та природних ресурсів, а саме:

1.1. Умови використання території та природних ресурсів під час виконання підготовчих і монтажних робіт:

- підготовчі та монтажні роботи здійснювати із дотриманням вимог природоохоронного законодавства та забезпечення ефективного захисту навколишнього природного середовища, земель, надр, водних об'єктів, атмосферного повітря, рослинного і тваринного світу від забруднення та пошкодження;
- здійснювати підготовчі та будівельні роботи згідно ДБН А.3.1-5-2016 «Організація будівельного виробництва»;
- зміна технології ведення робіт, заміна обладнання, зміна його потужності або інших параметрів, які можуть впливати на довкілля, не допускається;
- підготовчі та монтажні роботи проводити з залученням кваліфікованих будівельно-монтажних організацій з дотриманням заходів, норм і вимог, правил техніки безпеки та охорони довкілля;
- роботи проводити в межах відведеної земельної ділянки;
- захистити будівельний майданчик тимчасовим огороженням згідно ДСТУ БВ.2.8-43.2011;
- дотримуватись правил транспортування та складування матеріалів;
- виготовлення бетону проводити на спеціалізованому підприємстві з доставкою його в готовому вигляді в необхідний час;
- експлуатація техніки на холостому ході з несправними або невідрегульованими двигунами заборонена;
- забезпечити систематичне вивезення стоків для подальшої очистки на очисні споруди згідно укладеної угоди;
- дотримуватися правил збирання та тимчасового зберігання відходів;
- забезпечити своєчасний вивіз та передачу відходів спеціалізованим підприємствам на утилізацію;
- дотримуватись правил експлуатації будівельної техніки;
- передбачити організацію пожежних постів з протипожежними засобами;
- здійснювати контроль технічного стану машин і механізмів;
- повне впорядкування ділянки території після завершення будівництва;
- в разі виявлення під час провадження планованої діяльності об'єктів тваринного та рослинного світу, включених до охоронюваних видів, забезпечити їх охорону та відтворення;
- після завершення робіт провести благоустрій території;
- при виявленні об'єктів або предметів культурної та археологічної спадщини в межах території планованої діяльності діяти у відповідності до вимог Закону України «Про охорону культурної спадщини».

1.2. Умови використання території та природних ресурсів під час провадження планованої діяльності:

- викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря здійснювати на підставі дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря;
- дотримуватися умов дозволу на викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря;
- не допускати перевищення гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин в атмосферному повітрі на межі санітарно-захисної зони;
- забезпечити раціональне використання водних ресурсів та скорочення витрат води;

- водопостачання здійснювати відповідно до наданих технічних умов підприємством що здійснює діяльність у сфері водопостачання на плановій території;
 - скид стічних вод у водні об'єкти, на рельєф, в підземні водоносні горизонти заборонений;
 - забезпечити збір та очищення дощових і талих вод;
 - передбачити повторне використання очищених дощостоків;
 - забезпечити системний вивіз стічних вод з планованої території на діючі очисні споруди;
 - передбачити тверде покриття по всій території можливого забруднення;
 - проводити систематичний нагляд за станом мереж, споруд, пристроїв і обладнання;
 - використовувати спеціалізовану та справну техніку, яка відповідає сучасним екологічним нормативам;
 - дотримуватись санітарно-технічних норм з утримання комунікацій;
 - поводження з відходами здійснювати відповідно до вимог Закону України «Про управління відходами», документів дозвільного характеру та укладених договорів зі спеціалізованими організаціями у сфері поводження з відходами, у тому числі, з небезпечними;
 - не допускається змішування відходів;
 - не перевищувати допустимі значення шуму, що встановлені державними санітарними нормами;
 - у разі виникнення необхідності, ремонтні роботи техніки, обладнання тощо, що передбачені до використання при реалізації планованої діяльності, проводити у спеціально передбачених та організованих місцях;
 - дотримуватись інших природоохоронних заходів, передбачених відповідними технологічними регламентами та Звітом з ОВД;
 - призначити відповідальних осіб у сфері дотримання вимог природоохоронного законодавства;
 - планову діяльність проводити відповідно до вимог наказу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 15.04.2021 № 775-21 «Про затвердження Мінімальних вимог щодо безпеки та здоров'я працівників на роботі під час зберігання, пакування нітрату амонію та використання його для виготовлення комплексних і рідких мінеральних добрив»
 - планову діяльність проводити відповідно до вимог Закону України «Про пестициди і агрохімікати» та Державних санітарних правил ДСП 8.8.1.2.001-98 «Транспортування, зберігання та застосування пестицидів у народному господарстві»
 - дотримуватися інших природоохоронних заходів, передбачених технологічним регламентом;
 - здійснювати провадження планованої діяльності за умови наявності та з дотриманням усіх документів, у т.ч. документів дозвільного характеру, які з огляду на законодавство, регулюють зазначену діяльність;
 - здійснювати діяльність відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»;
 - забезпечити здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля у разі змін планованої діяльності, які підлягають оцінці впливу на довкілля відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1010 «Про затвердження критеріїв визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля».
- 2. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та усунення їх наслідків:**
- розробити, погодити у встановленому порядку та періодично оновлювати план локалізації та ліквідації аварійних ситуацій та аварій;
 - діяти у разі виникнення аварійної ситуації у відповідності з планом локалізації та ліквідації аварійних ситуацій та аварій;
 - припинити будь-які роботи при виникненні нештатних ситуацій (аварія, несправність тощо);
 - дотримуватися інструкцій з техніки безпеки при виконанні ремонтних робіт;
 - проводити протипожежні інструктажі та заходи відповідно до вимог законодавства України;
 - використовувати технологічне обладнання, безпека використання якого засвідчується сертифікатами відповідності;
 - застосувати резервуари з постійним контролем герметичності, що запобігає аварійним виливам нафтопродуктів;
 - проводити контроль за станом технологічного обладнання, процесом виробництва;
 - забезпечити об'єкт засобами захисту від блискавки та електростатичної індукції;
 - перевіряти заземлюючі пристрої не рідше одного разу на шість місяців;
 - передбачити обладнання електроустановок запобіжниками і автоматичними вимикачами;
 - виконувати планово-попереджувальні ремонти і огляди електроустановок, опалювального, вентиляційного, технологічного та іншого інженерного обладнання;
 - проводити протипожежні інструктажі та заходи відповідно до вимог законодав-

ства України;

- суворо дотримуватися діючих норм, правил, державних стандартів і інструкцій при експлуатації електрообладнання;
- здійснювати невідкладні роботи, пов'язані з ліквідацією наслідків аварій, які можуть спричинити погіршення стану довкілля;
- інформувати органи, що відповідають за дії щодо локалізації та ліквідації аварії, забезпечити їх безперешкодний доступ на територію підприємства, дії адміністрації та персоналу спрямувати на забезпечення безпеки та евакуації людей.

3. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо зменшення транскордонного впливу планованої діяльності,* а саме:

підстави для здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля відсутні.

4. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення таких компенсаційних заходів:**

- своєчасно та в повному обсязі здійснювати сплату екологічного податку;
- компенсація за нанесення незворотних збитків навколишньому середовищу.

5. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження впливу планованої діяльності на довкілля, а саме:**

- своєчасного проводити ремонтні роботи;
- запровадити заходи із зменшенням пилоутворення на території планованої діяльності;
- для проїзду техніки використовувати існуючі під'їзні дороги з твердим покриттям;
- облаштувати місця для збору утворених відходів;
- здійснювати утримання території планованої діяльності в належному санітарному та екологічному стані;
- забезпечувати працівників засобами колективного та індивідуального захисту (спеціальний одяг та взуття), а також ефективно їх використання;
- запровадити заходи, розробити технологічні рішення щодо зменшення шуму та обсягу відходів, які утворюватимуться;
- забезпечити екологічну безпеку, раціональне використання природних ресурсів, додержання вимог чинного законодавства про охорону навколишнього природного середовища;
- забезпечити повторне використання зібраних дощових і талих вод;
- проводити контроль санітарного стану прилеглої території з метою своєчасного виявлення джерел потенційного забруднення;

6. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення післяпроектного моніторингу, а саме:**

- під час будівельно-монтажних робіт проводити моніторинг шумового навантаження, кількісних та якісних показників забруднюючих речовин в атмосферному повітрі на межі найближчої житлової забудови;
- здійснювати лабораторно-інструментальний контроль викидів забруднюючих речовин від стаціонарних організованих джерел викидів - щорічно;
- здійснювати моніторинг впливу планованої діяльності на якість атмосферного повітря на межі санітарно-захисної зони, житлової забудови - щорічно;
- здійснювати моніторинг за рівнями шуму від планованої діяльності на довкілля на межі найближчої житлової забудови - щорічно;
- здійснювати моніторинг впливу планованої діяльності на стан ґрунтів у межах зони впливу підприємства за фізико-хімічними, бактеріологічними та гельмінтологічними показниками - щорічно;

Про результати моніторингу повідомляти Департамент екології та природних ресурсів Львівської обласної державної адміністрації і Державну екологічну інспекцію у Львівській області протягом місяця, наступного за звітним роком.

Примітка: Якщо під час провадження планової діяльності, буде виявлено значний негативний вплив цієї діяльності на життя і здоров'я населення чи довкілля та якщо такий вплив не був оцінений під час здійснення оцінки впливу на довкілля та/або істотно змінює результати оцінки впливу цієї діяльності на довкілля,, рішення про провадження такої планованої діяльності за рішенням суду підлягає скасуванню, а діяльність - припинено.

7.2. Розширення та зміни, включаючи перегляд або оновлення умов провадження планованої діяльності, встановлених (затверджених) рішенням про провадження планованої діяльності або подовження строків їх провадження, реконструкція, технічне переоснащення, капітальний ремонт, перепрофілювання діяльності та об'єктів можливе за результатами додаткової процедури з оцінки впливу на довкілля.

7.3. Висновок з оцінки впливу на довкілля втрачає силу через п'ять років у разі, якщо не було прийнято рішення про провадження планованої діяльності.

Начальник відділу оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки
Н.Л. СОРОКА

Заступник директора департаменту - начальник управління регулювання природокористування та моніторингу
Г.В. БАШТА

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ
пл. Народна, 4, м. Ужгород, 88008, тел.: (0312) 61-67-01., 61-55-36, 61-36-89,
веб-сайт: ecozakarp@.gov.ua, e-mail: central@ecozakarp.gov.ua, Код згідно з ЄДРПОУ 38766364
(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами
ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля)

Товариство з обмеженою відповідальністю «Ренер»
код ЄДРПОУ 37297062
(88000, Закарпатська обл., місто Ужгород, вул. Фединця, 11 А)
(заявник та його адреса)
07.09.2023
(дата видачі)
1728/02-02
(номер висновку)
20232810346
(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності)
1549/02-02 від 04.08.2023
(номер і дата звіту про громадське обговорення)

ВИСНОВОК **з оцінки впливу на довкілля**

планованої діяльності будівництво дериваційної міні гідроелектростанції потужністю 999 кВт біля с. Луги, Рахівського району. Закарпатської області,
з метою використання енергії водного потоку р. Стоговець

За результатами оцінки впливу на довкілля, здійсненої відповідно до статей 3, 6-7, 9 і 14* Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», планованої діяльності будівництво дериваційної міні гідроелектростанції потужністю 999 кВт біля с. Луги, Рахівського району. Закарпатської області, з метою використання енергії водного потоку р. Стоговець (далі планована діяльність), встановлено, що:

процедуру оцінки впливу на довкілля планованої діяльності розпочато 08 лютого 2023 року шляхом оприлюднення повідомлення про плановану діяльність (реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля) та 30 червня 2023 року внесено до Єдиного реєстру звіт з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності (далі - Звіт з ОВД) і оголошення про початок громадського обговорення Звіту з ОВД;

повідомлення про плановану діяльність оприлюднено на вебсайті департаменту екології та природних ресурсів Закарпатської облдержадміністрації, опубліковано в інформаційному виданні «Вісті Карпат» від 08 лютого 2023 №1(46) та «Екогазета Акцент» лютий 2023 №1, розміщувалось на дошці оголошень Лугівської сільської ради. Протягом 20 робочих днів з дня офіційного оприлюднення повідомлення про плановану діяльність до департаменту надійшли зауваження і пропозиції до обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, від Станкевич-Волосянчук О.І., к.б.н. від 27.02.2023 № вих.№11/0-2, Громадської організації «Українська природоохоронна група» від 06.03.2023 №228/2023, які суб'єктом господарювання враховані при підготовці Звіту з ОВД (стор. 208-218);

оголошення про початок громадського обговорення звіту з ОВД було оприлюднено на вебсайті департаменту, опубліковано в інформаційному виданні «Вісті Карпат» від 29 червня 2023 та «Екогазета Акцент» червень 2023 №12 та розміщувалось на дошці оголошень Лугівської сільської ради. Тривалість громадського обговорення планованої діяльності склала 25 робочих днів з моменту офіційного оприлюднення оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля та тривало до 03 серпня 2023 року;

громадське обговорення планованої діяльності проводилося у формі надання письмових зауважень і пропозицій (у тому числі в електронному вигляді) відповідно до Закону України «Про внесення зміни до етапі 17 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» щодо запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» від 18 червня 2020 року № 733-ІХ. Громадські слухання планованої діяльності не проводилися, не призначалися;

протягом строку громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності письмові зауваження і пропозиції (у тому числі в електронному вигляді) до департаменту 02.08.2023 надійшли зауваження і пропозиції Громадської організації «Українська природоохоронна група» від 01.08.2023 № 819/2023;

врахування пропозицій та зауважень, що надходили протягом громадського обговорення відображено у Звіті про громадське обговорення, що є невід'ємною частиною цього висновку.

Основні характеристики та місце провадження планованої діяльності

Відповідно до даних поданих у Звіті з ОВД, метою планованої діяльності товариство з обмеженою відповідальністю «Ренер» (далі - ТОВ «Ренер») є будівництво дериваційної міні гідроелектростанції потужністю 999 кВт біля с. Луги, Рахівського району, Закарпатської області, з метою використання енергії водного потоку р. Стоговець.

Склад гідротехнічних споруд включає водозабірний вузол з водозабірною части-

ною напірного трубопроводу, рибопропускну споруду та напівпідземний зрівнювальний резервуар, напірний трубопровід та будівля гідроелектростанції. Водозабірний вузол розташований на річці Стоговець на відстані 1,4 км від її гирла та на віддалі 6,78 км від будівлі гідроелектростанції. Будівля гідроелектростанції розташована на правому березі річки Біла Тиса біля автодороги, має площу забудови 200 м². Загальна площа земельної ділянки для реалізації проекту складає 49 631 м², з них 417 м² призначені для розміщення будівлі малої ГЕС, 44550 м² - для прокладки лінійного напірного трубопроводу з охоронними зонами по 5 м в кожен бік вздовж річки Стоговець, а 4664 м² - для розміщення водозабірної споруди напірного трубопроводу та відстійника з допоміжними спорудами на річці Стоговець. Ці заходи були проведені з метою забезпечення безпеки та збереження навколишнього середовища під час будівництва та експлуатації гідроелектростанції. Орієнтовний термін проведення будівництва - 12 місяців. Проектна потужність малої гідроелектростанції 999 кВт. Річний виробіток електроенергії 4,425 млн. кВт*год. На час розроблення містобудівної документації земельні ділянки, які відводяться під розміщення водозаборів та станційних вузлів є вільними від забудови.

Ділянка планованої діяльності розташована в долинах річок Стоговець і Біла Тиса, на південному заході України, у Закарпатській області. Ділянка знаходиться в східній частині Рахівського адміністративного району Закарпатської області, поблизу південно-східної околиці села Луга. Село Луга знаходиться поруч з ділянкою планованої діяльності і є найближчим населеним пунктом, входить до складу Богданської сільської громади Рахівського району Закарпатської області. Географічні координати с. Луги: 48°03'51" північної широти, 24°26'19" східної довготи. Район розташування ділянки характеризується гірським ландшафтом, що включає в себе Рахівські гори та південно-східні відноги Чорногори. Річки Стоговець та Біла Тиса є важливими водними об'єктами цього району. Долина річки Стоговець має вузьку форму, але глибоке дно, що робить її ідеальним місцем для будівництва гідроелектростанції.

Згідно Звіту з ОВД використання водного потоку річки Стоговець дозволить зменшити використання традиційних джерел енергії та зменшити викиди шкідливих речовин у повітря, що зменшить вплив на довкілля та сприятиме збереженню екосистеми регіону. Матеріали підготовлені з урахуванням Науково-методичних рекомендацій щодо підготовки звіту ОВД при будівництві малої ГЕС (Афанасьєв С.О. ... , 2019), до подання подання повідомлення були виконанні роботи з розробки Науково-технічного звіту з науково-дослідної роботи «Оцінка впливу будівництва та експлуатації малої ГЕС (біля с. Луги) на іхтіофауну та природний стан річки Бальца-тул та Стоговець» (Афанасьєв С.О. ... , 2020).

Клімат цього регіону характеризується помірною континентальністю з виразною зональністю: у низинах спостерігається помірний клімат з теплим літом та м'якою зимою, а в горах - різко континентальний з холодною і тривалою зимою та прохолодним дощовим літом. Середньорічна кількість опадів коливається від 1000 до 1500 мм, із них на теплий період припадає 600-700 мм. Зареєстрований у Рахові абсолютний добовий максимум опадів - 133 мм. Стійкий сніговий покрив утворюється в кінці листопада - на початку грудня і зникає в кінці березня - на початку квітня, але сніг у деяких місцях ще буває і в червні. Глибина його в лісовому поясі 40-60 см, у вищих поясах 100- 150 см і більше. Ґрунт, в залежності від тривалості та суворості зими, промерзає на глибину 0,3-0,62 м, досягаючи найбільших значень в січні - лютому. Середня глибина промерзання ґрунту за багаторічний період спостережень складає 0,38 м. Середньорічна вологість повітря становить 85%, але

подеколи лише 55%.

В гідрогеологічному аспекті, територія дослідження розташована у межах Гірсько-карпатського регіону Карпатського басейну, характеризується пластово-блоковими та тріщинно-жильними напірними водами. У звіті за архівними даними надається характеристика виділених в районі водоносних горизонтів та комплексів. Поширення горизонту обмежене долинами річки Біла Тиса та її приток. Водовмісні породи приурочені до русел та заплав і представлені валунно-галечними відкладами з піщаним (іноді - піщано-глинистим) заповнювачем потужністю від 1 до 5 м. Глибина залягання рівня не перевищує 1-3 м. Води безнапірні. Водозбагаченість водоносного горизонту нерівномірна. Витрати джерел з алювію становлять 0,001 – 0,1 дм³/с. Якість води хороша. Переважають гідрокарбонати і кальцієві, кальцієво-магнієві і кальцієво-натрієві води з мінералізацією 0,3 – 0,5 г/дм³. Загальна жорсткість становить 3,0 – 4,25 мг*екв, рН - від 7 до 8,1. Коефіцієнт фільтрації відкладів рівний 25 - 35 м/добу. Живлення водоносного горизонту сезонне і відбувається за рахунок інфільтрації атмосферних опадів та з поверхневих водотоків. Розвантаження проходить у поверхневій водотокі (під час межені) та, в зонах тектонічних порушень, у водоносні комплекси, що підстеляють алювіальні відклади.

Геоморфологічні умови ділянки планованої діяльності характеризуються гірським ландшафтом, що включає в себе Рахівські гори та південно-східні відноги Чорногори.

Ділянка розташовується в долинах річок Стоговець і Біла Тиса, які мають вузьку форму, але глибоке дно, що робить їх ідеальним місцем для будівництва гідроелектростанції. Вздовж ділянки простягається хребет гір, який включає Рахівські гори та південно-східні відгалуження Чорногори. Територія характеризується значною вертикальною розчленованістю рельєфу. Абсолютні відмітки його варіюють від 650 до 800 м в долинах річок до 1100 - 1400 м - на вододілах, відносні перевищення - 450 - 650 м.

Основною водною артерією району є р. Біла Тиса, що утворюється при злитті річок Стоговець і Балцатул, перша з яких бере початок на північно-східному схилі г. Стіг, а друга - на південно - західному схилі г. Менчуль. Це типово гірські річки з великими похилами (від 4-х до перших десятків метрів на 1 кілометр) та швидкою бурхливою течією, глибокими вузькими, слабо звивистими долинами, з крутими залісеними схилами, які часто обриваються до русла прямовисними скелями. Довжина р. Біла Тиса 19 км, площа водозбору 489 км², середня швидкість течії 2-3 м/с. середні витрати 13,5 м³/с (с. Розтоки). Умовна прибережна захисна смуга в районі планованих робіт, яка відповідає нормам статті 60 Земельного кодексу України. Режим рівня води в річках характеризується хаотичним чергуванням паводків і спадів на протязі всього року. В середньому за рік спостерігається 25 - 35 піків підняття рівнів води, більшість з яких приурочена до весняно - літнього періоду. Весняний наводок починається в лютому - на початку березня. Ступінь підняття рівня води залежить від величини снігового покриву в басейні та інтенсивності його танення. Влітку буває 15-20 піків дощових паводків. інтенсивність яких часто перевищує весняні. В зимовий період рівень води в річках знижується, його мінімум спостерігається в другій половині лютого. В цілому річка Біла Тиса, так же як і її витoki Стоговець і Балцатул, доволі багатоводні і володіють значним запасом гідроенергії.

Загальна фізико-географічна характеристика річки Стоговець. Річка Стоговець бере свій початок з джерел (дебіт 0.2 - 0,5 л/с), що виклинюються на денну поверхню на схилі хребтів у масиві Чорногори, являється лівою складовою (права - р. Балцатул) р. Білої Тиси. Басейн грушевидної форми, розташований на південно-західному схилі масиву Чорногори і порізаний долинами рік і струмків. Значна частина площі занята лісом. Долина слабозвивиста, V-подібна з випуклими, розсіченими, крутими схилами. Біля підніжжя схилів і місцями на схилах долин просліджуються виходи ґрунтових вод з дебітом 0,1 – 0,3 л/с. Дно долини вузьке (60 м кам'янисте, гальковувалунне і гравелисте, затоплюється на 1 - 3 дні тільки при виключно високих підйомах рівня. Русло пряме, нерозгалужене, шириною в межень (по урізу) 2 - 8 м, глибиною (по форватору) 0,1 – 0,7 м; швидкість течії 0,3-0,8 м/с. Дно нерівне, кам'янисте, крупно-кам'янисте і гравелисто-кам'янисте. Береги висотою 0,4 - 2 м, часто зливаються зі схилами долини; помірно розмиваються, круті і обривисті задерновані або порослі кущами. Вода в річці прозора, без запаху. Гідрологічний режим. Характеристика водного режиму приводиться за даними багаторічних спостережень над стоком на гідрологічному посту р. Біла Тиса - с. Луги, що прийняті за аналог. Оцінка якості даних спостережень та їх період дозволяє визначити основні гідрологічні характеристики, необхідні для подальших розрахунків. Річка відноситься до східного гідрологічного району басейну р. Тиси.

Проектом передбачається дериваційна схема облаштування гідроенергетичного комплексу міні ГЕС на р. Стоговець біля с. Луги. Така схема передбачає в складі водозабірної вузла створення невисокого підпору води для забезпечення її відбору для потреб гідроенергетичного використання. Цей підпор утворюється малою греблею, яка в даному випадку не грає ролі споруди, яка утворює основний папір на агрегатах міні ГЕС. Водозабірні споруди є основною постійною, яка відноситься до класу наслідків (відповідальності) СС1 і представлена у вигляді водозливного порогу криволінійного окреслення обладнана спеціальною водоприймальною решіткою «Грізлі». Крім того, у верхньому та нижньому б'єфах передбачено влаштування водомірних рейок.

Водозабір розташований на р. Стоговець (найвищий рівень води у верхньому б'єфі НПР 810,0 м). Відмітка води у нижньому б'єфі рівна НБ =808,50. Водозабір складається з невеликої перегороджуючої споруди, розміщеної поперек річки у вигляді порогу. Водозливний поріг накривається спеціальною водоприймальною решіткою «Грізлі» (всього 9 секцій). Ця запатентована система водозбору складається із двошарової водоприймальної решітки із високоміцної нержавіючої зносостійкої сталі: верхня решітка - це решітка для грубої очистки води з річки (груба решітка). Ця решітка виконана із нержавіючої сталеві прямокутної секції (рами) криволінійного окреслення. Сталь прямокутно-овального перерізу із просвітом 30 мм та розміщенням паралельно до течії води в річці (сталеві елементи розміщені за течією); нижня решітка - це решітка дрібної очистки води (дрібна решітка). Ця решітка виконана із нержавіючої сталеві плоскої сітки на металевій рамі із робочим полотном розміщенням перпендикулярно до течії води в річці та просвітом 0,4 мм. Плоскі сітки ззовні прості за конструкцією та малогабаритні, але виконують роль мікрофільтрів. В цілому, двошарова водоприймальна решітка «Грізлі» із високоміцної нержавіючої зносостійкої сталі, завдяки вдалому моделюванню, поєднала в собі невелику вагу, простоту в монтажі та експлуатації, а також забезпечують високу якість відібраної води із річки і відзначаються великою надійністю та ефективністю в роботі на протязі всього періоду року.

Конструкція двошарової водоприймальної решітки - це насамперед високосамочисна решітка із високоміцної нержавіючої зносостійкої сталі, призначена для ГЕС та систем питної води, яка не потребує ніякого зовнішнього джерела живлення. Форма верхньої решітки відповідає природному потоку води в річці. Вигляд та внутрішні розміри решітки можуть бути адаптовані до місцевих умов. Ефект самоочищення двошарової решітки запобігає потраплянню маленьких часточок у двигун з водою. Дані частинки рухаються відповідно до природного потоку води.

Конструкцією залізобетонної греблі також передбачено донний шлюз-регулятор для промиву наносів твердого стоку, деревних решток (листки, кора та ін.), які накопичуються у верхньому б'єфі при проходженні паводкових вод, а також для проведення експлуатаційних, оглядових та ремонтних робіт.

Донний шлюз-регулятор запроектований у вигляді металевих затворів із опускаючим клапаном (із широким порогом). У робочому положенні затвор має відмітку гребня 810,40 м (на 0,4 м вище НПР) чим забезпечує постійний відбір води через водоприймальні решітки «Грізлі». Донний шлюз-регулятор має ширину 3,0 м. та висоту в робочому положенні 1,58 м. В поперечному перерізі кут між затвором в робочому положенні та горизонтальною площиною буде складати 60° (дещо нахилений за течією річки). Рух затвору відбувається через гідропідйомний механізм, який розташований з правого берега греблі. Гідропідйомний механізм спрацьовує автоматично під час підняття рівня води у верхньому б'єфі (в період проходження паводку в руслі ріки), завдяки наявності спеціальних датчиків рівня води (поплавкового типу).

При піднятті рівня води у річці вище 0,7 м від НПР, або +1,1 м над гребенем шлюза (при Q≥52М3/С), рівному розрахунковому рівню води Н 5%- забезпеченості, донний шлюз-регулятор із опускаючим клапаном приймає горизонтальне положення, що зумовлює плавне проходження наводку в створі водозабірної споруди. При проходження наводку, донний шлюз-регулятор пропускає витрату води по типу безвакуумного водозливу практичного профілю, оскільки з обох боків шлюзу передбачена вентиляційна система (ст. труба Ду200мм), яка покращує експлуатаційні характеристики шлюза. Відкритий кінець вентиляції (у верху шлюза) має бути вільний від льоду у зимній період, тому бокові стійки оснащені електрообігрівальними системами.

Водозабірні споруди обладнані сталеві грубою діаметром 250 мм для забору води у зимній період (маловодний), вхідна частина якої обладнана смітте-рибозатримуючою решіткою у вигляді касет фільтруючого рибозахисного пристрою. Рибозахисні касети «зимнього» водозбору виконуються з високоміцної нержавіючої зносостійкої сталі у вигляді каркасу, покритою сіткою, мають товщину 0,15 м і заповнюються щебенем або галькою фракцій 20...40 мм. З точки зору ефективності рибозахисту фільтруючі касети мають найвищі показники і в окремих випадках забезпечують 100% захист молоді і дорослих особин риб при нормативному показнику - не менше 70% (СНП 2.06.07-87 та ВНД 33- 2.3-04-01). В зв'язку з відносно невеликою вагою фільтруючих касет роботи службою експлуатації міні - ГЕС по їх промивці передбачається проводити без застосування механізмів в меженні періоди року при приспущеному рівні води у верхньому б'єфі в умовах відсутності переливу транзитного потоку води (побутових витрат) через водозлив.

Міграційні процеси життєдіяльності водних біоресурсів забезпечує нерозривна цілісність водного потоку в річці. Природні, штучно створені перепади, греблі та дамби перешкоджають або роблять неможливим вільне проходження. У зв'язку з цим. проектування та визначення оптимального місця розташування рибиходу на міні гідроелектростанції на р. Стоговець, біля с. Луги, Рахівського району проведено з врахуванням біологічних потреб аборигенних водних біоресурсів. Оптимальне розміщення рибопропускної споруди визначено інженерними. гідравлічними, біологічними і економічними міркуваннями і базується на основі того, що міграція риби проти течії спрямовується основним потоком води на протяжності до зони з найвищою турбулентністю з подальшим продовженням руху проти течії до входу в рибопропускну споруду, де швидкість течії найбільша. Вихід води з рибопропускної споруди

(вхід для риби) розміщений безпосередньо перед греблею. Розміщення входу в рибохід в безпосередній близькості з греблею мінімілізує утворення мертвих зон між перешкодою і входом в рибохід. Це є важливим, оскільки риба, що пливе проти течії, може легко пропустити вхід і залишитися в пастці в мертвій зоні. Для забезпечення можливості проведення контрольних або ремонтних робіт передбачено закриття потоку води у верньому б'єфі рибоходу за допомогою шлюзу-регулятора.

Найбільш ефективним є обраний та запроектований рибохід - східчастого типу, який по всій протяжності розділяється на окремі басейни (10 шт.). Кожен наступний басейн розміщений горизонтально і вище за попередній з горизонтальним дном. У поздовжньому розрізі рибохід нагадує сходи. Глибина води у басейнах знаходиться в межах 0,9-1,0 м із похилом в напрямку до опорожнюючого отвору. Даний тип східчастого рибоходу у поздовжньому розрізі представляє собою лоток із східчастим дном, розділений поперечними перегородками у вигляді бутобетонної кладки висотою 0,90 м, шириною 1,0 м та товщиною 0,25 м. Для постійного переливу води через басейни у верхній частині перегородок влаштовують отвори трапецеїдального типу (розміром 0,7 x 0,3 м) - поверхневий впливний отвір. Розрахунок витрат води та безперешкодний прохід мігрантів через рибохід буде проводитись з врахуванням періодів низьких рівнів води в р. Стоговець. По рибоходу риба безперешкодно буде підніматися з нижнього б'єфу у верхній на зустріч потоку води, що йде з верхнього б'єфу у нижній. Рибопропускна споруда запроектована з врахуванням біологічних особливостей основних представників іхтіофауни річки (струмкова форель, харіус європейський, марена карпатська, бистрянкa, та ін.) і передбачає, що найбільша швидкість повинна бути забезпечена при переході з одного басейну в інший, а в самих басейнах швидкість менша. На протяжності рибоходу влаштовуються спеціальні басейни для відпочинку риб, розміри яких більші, ніж інших басейнів. В процесі будівництва мінігідроелектростанції рибопропускна споруда буде прийнята згідно альтернативи 1.

Між водозабором та напірним трубопроводом розташований залізобетонний зрівнювальний резервуар напівпідземного типу, який має вигляд напівпідземного резервуару із наступними розмірами: довжиною 16,60 м. шириною 6,0 м. та висотою 3,85- 6,20 м. Регулюючий об'єм води складає 100,0 м³. Основні функції зрівнювального резервуару підземного типу: проведення контрольної очистки води; захист водоприймального отвору турбінного трубопроводу від пошкодження та засмічення; можливість проведення ремонтних робіт; здійснення відключення роботи агрегату ГЕС. Додаткові функції зрівнювального резервуару підземного типу: можливість використання об'єму води в якості басейну для плавного оперативного регулювання; скид маленьких частинок льоду, шуги та сміття; змив наносів твердого стоку. Зрівнювальний резервуар підземного типу обладнаний необхідними автоматизованими та ручними шлюзами - регуляторами для контрольованого наповнення, опорожнення та подачі води у напірний трубопровід. Вентиляція зрівнювального резервуару підземного типу передбачена через вентиляційну трубу з дефлектором.

Від підземного резервуару до будівлі ГЕС проектом передбачено влаштування дериваційного напірного трубопроводу загальною довжиною 6758,0 м. Деривацію передбачається виконати закритою у вигляді однієї нитки трубопроводу (матеріал труб сталь). Для вибору оптимального діаметру трубопроводів виконані розрахунки очікуваної річної виробітки в залежності від кількості працюючих агрегатів на міні ГЕС і різних діаметрів водоводу. Такі розрахунки виконані для варіанту розташування водозабірної споруди і будівлі міні ГЕС, при якому довжина деривації максимальна – 6758,0 м. В результаті виконаних розрахунків із врахуванням даних Ф.А. Шевелева для максимальних витрат в 0,94 м³/с було визначено: сталевий трубопровід умовного діаметру Ду 1000 м (L1 = 1420 м.п.); сталевий трубопровід умовного діаметру Ду 1400 м (L2 = 5330 м.п.). Проектом передбачається використання сталевих труб діаметром 1020x10 мм та діаметром 1420x13 мм, по ГОСТ 10704-91, марка сталі 17ГС (клас міцності), хімічний склад сталі - згідно ТУ 14-1- 1921-76, із довжиною труб 10,6-11,6м. Проектом передбачена укладка трубопроводів з посиленою зовнішньою гідроізоляцією заводського виготовлення. Крім того, проектом пропонується внутрішня окраска трубопроводу - фарбування поґрунтованих поверхонь харчовою емаллю УР-5101 (ТУ 24.3-25218036005:2008), призначена для антикорозійного захисту металевих поверхонь підприємств харчової промисловості, внутрішніх поверхонь резервуарів для зберігання і транспортування харчових продуктів, питтєвої води, трубопроводів, тощо. Трубопроводи прокладаються в траншею із середньою глибиною 1,5...3,2 м, яка утворюється при розробці до корінного ґрунту з влаштуванням вирівнюючого шару з гравійно-піщаної суміші. Ширина траншеї по дну при трапецеїдальному перетині прийнята 1,5-1,9 м. Після вкладання трубопроводів у траншею, вона засипається ґрунтом виїмки і при необхідності надсипається зверху надлишковим ґрунтом.

Сталева оболонка трубопроводу закріплюється в анкерних опорах, які розташовуються у місцях зміни напрямку осі трубопроводу у вертикальному напрямку - передбачено опори. В місці переходу дериваційного трубопроводу в турбінний трубопровід перед будівлею ГЕС передбачене влаштування анкерної опори для попередження гідравлічного удару. Траса напірного трубопроводу проходить закритим типом паралельно правого берега річки, в основному паралельно лісовій дорозі. Для забезпечення будівництва та обслуговування трубопроводу по всій його довжині 5,0 км передбачається відновлення лісової автомобільної дороги шляхом під-

сипки земполотна твердим покриттям товщ.0,3-0,35м із встановленням необхідних елементів дороги: сигнальні стовпчики, водовідвідні придорожні кювети, водовідвідні споруди (сталева труба Ду 500мм). тощо. В місцях пересічення траси напірного трубопровода через існуючі бокові водотоки проектом передбачається укріплення дна та укосів потічка мостінням із каменем на дрібнозернистому бетоні товщ. 0,3-0,5 м, по довжині 8,0 м (по 4,0 м в сторони від вісі трубопроводу). Напірний трубопровід діаметром 1000 та 1400 при витраті 940 л/с та довжині трубопроводу 6758,0 м мас втрати напору 8,37 м. Номінальний напір у трубопроводі та гідравлічних системах будівлі ГЕС - PN16.

Будівля ГЕС розташована на правому березі р.Біла Тиса (на окраїні с.Луги), біля автодороги. Будівля складається із монолітних залізобетонних стінок, та знаходиться на відмітці 670,0 м. Будівля двоповерхова, з надземним технічним поверхом для обслуговування споруди міні ГЕС, в межах якого розміщена машинна зала, де розміщується турбіна та є доступ для монтажу та обслуговування останньої за допомогою кран-балки. Конструктивна схема будівлі стінова з монолітними з/б стінами та допоміжними з/б рамами з жорсткими вузлами, що будуть виконувати функцію поперечної стіни. Відстані між поперечними стінами та інші конструктивні елементи будівлі забезпечують вимоги ДБН В.1.1-12:2014 «Будівництво у сейсмічних районах України», стосовно даної конструктивної схеми. Будівля ГЕС містить 1 турбіну Пелтон з генератором, трансформаторну підстанцію, елементи середньої напруги та систему контролю. Для монтажу та демонтажу, технічного обслуговування основного гідроенергетичного обладнання станції в будівлі ГЕС передбачено встановити кран-балку. В наземній частині будівлі передбачено розташувати приміщення обслуговуючого персоналу та монтажний майданчик. Турбіна складається з наступних основних компонентів: монтажна рама з бетонним кріпленням; корпус, що має оптимальну гідравлічну форму для розміщення чотирьох форсунок та генератора; ущільнювач валу; робоче колесо Пелтон, виготовлене з високоякісної нержавіючої сталі, яке виготовляється із одного суцільного відлитого диску; 5 інжекторів Пелтон з внутрішнім голковим приводом та індуктивними датчиками положення; 5 дефлекторів потоку з обертовими лопастями та змінними вставками з нержавіючої сталі; 5 пристроїв захисту; інжектора; перфорований диск для вимірювання швидкості обертання турбіни з допомогою безконтактної вимірювальної системи з індуктивним датчиком. Турбіна Пелтон має 5 сопел та вертикальну вісь. Масляно-гідравлічний регулятор турбіни, що має подвійний рівень регуляції, регулятор швидкості шляхом регулювання положення голки та дефлектору, що діє на головний клапан. Регулятор налаштований на паралельну роботу із загальною електросистемою та для автономної роботи.

У випадку збою енергетичної системи блок управління автоматично від'єднується від неї та продовжує працювати в автономному режимі. З одного боку, це гарантує енергопостачання блоків управління та енергоносіїв ГЕС; з іншого - паралельна робота відновиться знову, як тільки система знову запрацює. Всі регулюючі та зворотні клапани, фільтри та інші додаткові прилади, які потрібні для безпечної та безперебійної роботи системи, установлені на масляному баці гідравлічної системи таким чином, щоб доступ до них при потребі був максимально зручним. Масляний бак гідравлічної системи встановлюється на стійкій опорі та постачається в комплекті з масляним піддоном, клапанами випорожнення, вентиляцією, фільтрами, датчиками рівня масла та температури, реле тиску та манометром для відображення рівня тиску. Крім того, кожен гідравлічний регулятор оснащений баком, що заповнений азотом, для підтримки постійного тиску у системі на випадок зупинки насоса, щоб забезпечити безпечно закриття обох форсунок. Запірна арматура, що складається з поворотної заслонки з гідравлічним приводом для відкривання та протидією для закривання, завершує трубопровідну об'язку між напірним трубопроводом та турбінною. Засувка типу «батерфляй» з діаметром 600 і PN 25 діє як аварійний затвор. Він відкривається масляним тиском і закривається власною вагою, час закриття може регулюватися.

Трьохфазний безщитковий синхронний генератор має вбудований задавальний прилад та електронний регулятор напруги. Підходить для роботи з паралельним з'єднанням з основною електромережею та має наступні технічні характеристики (приведені у табл. 1.3.2.11 Звіту з ОВД).

Гідроелектростанція розроблена таким чином, що вона адаптується до різних умов експлуатації і забезпечує найкращу роботу при змінах витрати води та навантаження. У випадку збою механізм автоматично призупиняє роботу і після виправлення помилок відновлює її. ГЕС автоматично відновлює зв'язок із електромережею. Всі операції контролю здійснюються за допомогою програмованого логічного контролера Siemens 315-PN зі всіма необхідними цифровими та аналоговими модулями введення та виведення. Інтерактивна сенсорна панель (Siemens TP177B) дозволяє візуалізувати установки та має секцію відображення та повідомлення про збої системи. Вимірювальний щит генератора містить всі вимірювальні та захисні прилади, а також прилад синхронізації та від'єднувач від електромережі. Додатково цей щит має прилад для дистанційного зчитування інформації. Основні параметри роботи (P, Q, U, I) відображаються на цифровому мультиметрі на передній панелі; обладнаний і синхроскопом для ручної синхронізації. Автоматична синхронізація механізму відбувається за допомогою спеціальних перемикачів; невдала синхронізація неможлива.

Щит управління водозабору містить всі необхідні елементи для контролю шлюзів, фіксування рівня води у камері тиску, передачі положення окремих шлюзів та запірною арматурою напірного трубопроводу. Електричне живлення щита управління здійснюється за рахунок з'єднання з ГЕС та відповідно забезпечується буферними відмінно сконструйованими батареями. Щит управління дозволяє повністю автоматичне, а також місцеве ручне керування.

Згенерована електроенергія передається для постачання електроенергії до кінцевого користувача. Загалом, базова модель міні-гідроелектростанції дозволяє генерувати та передавати електроенергію в ефективному та надійному способі, при цьому враховуючи всі потрібні елементи та компоненти.

До початку виконання основних робіт виконується комплекс внутрішньо-площадочних підготовчих робіт а саме:

- геодезичні розбивочні роботи, а також винос в натуру трас споруд;
- звільнення будівельної площадки для проведення будівельно - монтажних робіт; улаштування і утримання тимчасових автомобільних доріг;
- улаштування тимчасових огорожень будівельних майданчиків;
- створення загальноплощадкового складського господарства;
- улаштування складських площадок, будівництво або пристосування приміщень для матеріалів, виробів, конструкцій і обладнання;
- доставку в зону будівництва необхідних будівельних машин, механізмів, обладнання та інвентаря.

Перед початком земляних робіт необхідно розбити траси трубопроводів на місцевості. Розбивка трас повинна бути оформлена актом з додатком відомості реперів, кутів повороту та прив'язок.

При проведенні земляних робіт необхідно виконувати вимоги ДСТУ -Н Б В.2.1-28:2013 «Настанова щодо проведення земляних робіт, улаштування основ та спорудження фундаментів», а також ДБН А.3.2-2-2009 «Охорона праці і промислова безпека у будівництві». Основні положення. При проведенні земляних робіт в зимовий період необхідно дотримуватись додаткових вимог до розробки, зберігання, транспортування та укладання ґрунту. Роботи, які проводяться в зимовий період, повинні виконуватись згідно з проектом виробництва робіт з дотриманням вимог ДСТУ -Н Б В.2.1-28:2013. При розробленні ґрунту в зимовий період верхній мерзлий шар підлягає рихленню або відтаюванню. Основа траншеї до укладання трубопроводу та зворотньої засипки при від'ємних температурах повинна бути утеплена теплоутримуючими матеріалами. Траншеї, які розроблені в зимовий час, при виникненні відлиги повинні бути оглянуті, а по результатах огляду повинні бути прийняті міри по забезпеченню стійкості укосів.

Зворотня засипка траншеї виконується місцевим ґрунтом з ущільненням. При засипанні траншеї обов'язково влаштовується попередня засипка пазух між стінкою траншеї відповідно до вимог ДСТУ-Н Б В.2.5-40:2009.

Бутобетонне кріплення біля будівлі ГЕС. До початку укладання бутобетонної стінки необхідно підготувати основу, виконати гравійно-піщану підготовку товщ. 0,2 м (з ручним трамбуванням) та виконати бетонну підготовку товщ.0,1 м (В7.5). При розробці ґрунту під підпірну стінку всі роботи виконувати екскаватором-драглайном, а необхідні доробки - вручну.

Бутобетонну стінку слід улаштовувати нище проектного дна не менше ніж на 0,8 м, задля забезпечення стійкості. Стінка формується наступним чином: каміння з більшим діаметром (0,5-0,6 м) укладається в підшву стінки, а камінь меншого діаметру укладається відповідно нарощуючи поступово до проектною відмітки верха стінки. Дренажні отвори улаштовуються зі ПВХ труби діаметром 50 мм. Зворотня засипка стінки із тильної сторони виконується добре фільтруючим матеріалом (гравійно-піщаною сумішшю), а зворотня засипка стінки із лицьової сторони виконується місцевим ґрунтом. Проектом також передбачається влаштування температурно-деформаційних швів у вигляді антисептованих дощок (товщ. 3 см, крок 12 м) у визначених місцях. Тильну поверхню підпірної стінки необхідно обмазати двома шарами гарячого бітуму - проведення гідроізоляції. Лицеву поверхню необхідно виконати мостінням із каменю товщ. 0,5-0,3 м (знизу-вверх) на дрібнозернистому бетоні (В22.5, F200, W6) при умові, що окремі грані каменя не повинні виступати більше ніж на 5-7 см за контур підпірної стінки.

Будівництво трубопроводів складається із трьох основних видів робіт: земляних робіт, що включають розробку і засипку траншей і котлованів: монтажу трубопроводів з промивкою, випробування і контролю; будівництва опор з супровідними роботами. Траншеї для трубопроводів намічено розробляти екскаваторами з ковшем місткістю 0,5 – 0,65 м³ з ручними доробками до проектних відміток. Глибина траншеї прийнята рівною глибині закладання трубопроводу. Доробку недоборів до проектних відміток необхідно проводити зі збереженнями природного стану ґрунту в основи вручну. Ширина траншей по дну прийнята відповідно до ДСТУ-Н Б 13.2.1-28:2013. При діаметрі ґруб більше 0,7 м ширина по дну в залежності від виду труб прийнята рівною:- для сталевих труб - 0,5+D м = 1,9 м. Приймаємо 1,5 -1,9 м. Монтаж трубопроводу. Монтаж систем водоводів слід виконувати згідно норм та правил на виробництво та прийняття робіт - ДБН В.2.5- 74:2013, при прокладанні трубопроводів слід керуватись ДСТУ-Н Б В.2.5-40:2009 (Проектування та монтаж мереж водопостачання та каналізації).

Зварювання сталевих трубопроводів. По завершенні зварювальних робіт зов-

нішня ізоляція труб в місцях зварних з'єднань повинна бути відновлена відповідно до проекту (посилена гідроізоляція). При збиранні стиків зруб зміщення кромки не повинно перевищувати 20% товщини стінки, але не більше 3 мм. Збирання труб діаметром понад 100 мм, виготовлених з поздовжнім або спіральним швом, треба виконувати зі зміщенням швів суміжних труб не менше ніж на 10 мм. При збиранні стиків ґруб, у яких заводський поздовжній або спіральний шов зварений з двох сторін, зміщення цих швів можна не проводити. Трубопроводи підлягають випробуванню на міцність і герметичність гідравлічним способом. Випробування трубопроводів всіх видів повинно здійснюватися в два етапи: попереднього і прийомного. Прийомні випробування виконувати після повної засипки трубопроводу при участі представника замовника і експлуатаційної організації з складанням акту про результати випробування по формі, що наведена у ДБН В.2.5- 74:2013. При попередньому випробуванні трубопроводи гримають під випробуваним тиском не менше 10 хв., а поліетиленові не менше 30 хв., після чого тиск знижують до робочого і проводять огляд трубопроводів. Трубопровід рахується видержаним попереднє випробування, якщо в ньому під дією випробуваного тиску не пройде розрив труб і фасонних частин. При влаштуванні водоводу, трубопровід повинен проходити випробування згідно вимог ДБН 8.2.5-74:2013 (Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування). Напірний трубопровід Ду 1000 та Ду 1400 при витраті 940 л/с та довжині трубопроводу 6758,0 м має втрати напору 8,37 м. Номінальний напір у трубопроводі та гідравлічних системах будівлі ГЕС - PN 16.

В процесі планованої діяльності, з метою забезпечення умов збереження біологічного різноманіття, попередження і максимального обмеження екологічних ризиків для річкової екосистеми, передбачені заходи; були проведені дослідження «Оцінка впливу будівництва та експлуатації малої ГЕС (біля с. Луги) на іхтіофауну та природний стан річки Бальцатул та Стоговець» згідно Договору №12/2020 від 25 червня 2020 р. з залученням наукових фахівців; здійснення моніторингу за якістю води річки Стоговець; проведення розробки технічних правил експлуатації та режиму використання гідротехнічних споруд (підпірної споруди, водозабірних споруд, аварійних водо- випусків) з урахуванням інтересів рибного господарства; відшкодування збитків за проведення будівництва міні ГЕС.

Передбачена рекультивація порушених земель, включає в себе наступні етапи: очищення забрудненої ділянки від зайвих матеріалів, що залишилися після виконання будівельно-монтажних робіт; відновлення початкового рівня ґрунту, вирівнювання його поверхні та попередня агрегація слабких верхів; відновлення природної геометрії території, відновлення природної водойми та відновлення природних походів; посів рослин, які відновлюють екосистему та забезпечують збереження ґрунту. Здійснення регулярного моніторингу території для визначення ефективності заходів рекультивації.

Згідно листа, виданого Державним підприємством «Рахівське лісове дослідне господарство» Закарпатського обласного управління лісового та мисливського господарства від 19.09.2019, № 02-34/445, додатком якого є акт натурного обстеження ділянок лісу Білотисянського лісництва, частина яких підлягає вирубуванню вздовж траси водопроводу по потоку в ур. «Скотарчнк» та ур. «Струнджин», проведено натурне обстеження ділянок лісового фонду Білотисянського лісництва в кварталі 11 виділ 36,37, квартал 10 виділ 20,21,22 та квартал 26 виділ 1,3 на предмет доцільності проведення інших заходів, не пов'язаних з веденням лісового господарства (вирубування дерев вздовж траси трубопроводу). Обстежене насадження характеризується показниками приведеними у таблиці 1.3.1.1 Звіту з ОВД. При обстеженні в натурі встановлено: Між потоками в урочищі «Скотарчнк», «Струнджин» та проїжджою частиною виявлено нахилени, такі що загрожують падінням в потік та дорогу, та заважають безпечному проходу людей дерева породи вільха, ялина (в кількості 75 шт.). Загальна кубомаса, яка підлягає вирубуванню становить 30 м³ на площі 0,5 га. Висновки і пропозиції: З метою прокладання водопроводу, недопущення захаращення потоку, безпечного проходу людей, комісія вважає за доцільне відвести вищезгадані дерева в рубку та провести інші заходи не пов'язані з веденням ЛГ (вирубування дерев вздовж траси трубопроводу).

У процесі провадження планової діяльності будуть здійснюватися допустимі викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин від будівельної техніки, прокладанні трубопроводів, від зварювальних робіт та ін. Розрахункові викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря на період облаштування наведені в пункті 1.5.

В адміністративному районі (Рахівському районі) проведення планованої діяльності наявні об'єкти, що включені до переліку територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення розташованих у Закарпатській області (Таблиця 1.1.9 Звіту з ОВД). Ділянка, на якій буде розміщений планований об'єкт, входить до екологічного ядра та екостабілізуючих зон. Не займає території коридорів (сполучних територій) екомережі України. Схема екомережі наведена в Розділі 3.

Для збереження природної фауни, флори та типів природних оселищ створена Смарагдова мережа (Emerald Network) Європи. Українська частина Смарагдової мережі Європи розробляється з 2009 року. Картосхема Смарагдової мережі в Закарпатській області з визначенням території планованої діяльності наведена на рисунку 1.1.10. (Джерело. Сайт Emerald Network. Режим доступу: emerald.eea.europa.eu). Карпатський біосферний заповідник є складовою української частини Смарагдової мережі Європи з 2016 року. Будівля міні ГЕС на р.Стоговець. напірний дериваційний

трубопровід, водозабірний вузол - не входять в межі Карпатського біосферного заповідника (рис. 1.1.15). Національний природний парк «Синевир» 2001 року вперше долучився до договірної системи створення Смарагдової мережі Європи. В 2006 році парк став офіційним членом партнерства з договірними організаціями Бернської конвенції Європейського Союзу. В 2013 році став одним із об'єктів Смарагдової Мережі Європи (особливо цінні природні комплекси і об'єкти. Червонокнижні, рідкісні і зникаючі види біорізноманіття. зникаючі типи природних середовищ Європи, що потребують впровадження спеціальних заходів їх збереження та охорони. Будівля міні ГЕС на р.Стоговець. напірний дериваційний трубопровід, водозабірний вузол - не входять в межі НПП «Синевир» (рис. 1.1.16).

Згідно із зоогеографічним районуванням України, район розміщення об'єкта планованої діяльності в межах Гірсько-лісового зоогеографічного району. Збір іхтіологічного матеріалу на річці Біла Тиса проводився, згідно Програм проведення контрольних ловів. Для оцінки рибогосподарського значення річки Біла Тиса було узагальнено отримані результати проведення контрольних ловів протягом 2008-2010 років, згідно програми проведення контрольних ловів на підставі Дозволів Держкомрибгоспу №004 від 15.02.2008, №012 від 30.03.2009, №005 від 16.02.2010. При виконанні робіт враховувалися географічні, гідрологічні, рибогосподарські особливості річки Біла Тиса в різні пори року. Додатково для узагальнення використано дані по збору матеріалів стану кормової бази, що виконувались іхтіологічною службою Головного управління Закарпатдержрибоохорони спільно з науковцями Інституту рибного господарства НААН України в рамках підготовки науково-дослідних робіт з пошуку природних популяцій дунайського лосося, струмкової форелі, харіуса та визначення необхідних обсягів для їх штучного відтворення в Закарпатській області. Вищезазначені проведені дослідження дали можливість встановити видове різноманіття іхтіофауни. При проведенні контрольних ловів у басейні р.Чорна Тиса. Біла Тиса в улови потрапляли види риб, які занесені до Червоної книги України. З метою ведення їх обліку та розповсюдження вони реєструвалися. За результатами досліджень на р.Тиса в районі с.В.Бичків, с.Кваси, с.Ділове. с. Богдан Рахівського району в уловах відмічені представники 13 видів риб, із яких 6 занесені до Червоної книги України. Основна кількість в уловах припадає на головня, марену карпатську, бистрянку, гольяна, яльця-андругу європейського, харіуса європейського, слижа, бабця строкатолавцевого. Зафіксовано також наявність дунайського лосося, струмкової форелі та многи угорської.

Річка Біла Тиса та її притоки р.Балцатул та р.Стоговець мають важливу рибогосподарську цінність, які являється середовищем існування, шляхом міграції до нерестилищ, природним нерестилищем та місцем нагулу іхтіокомплексу рідкісних, зникаючих та занесених до Червоної книги України видів риб, а саме: дунайського лосося, харіуса європейського, струмкової форелі, марени дунайсько-дністровської, головня та видів, які на території України зустрічаються лише в карпатському регіоні (яльця - андруги європейського (закарпатського), многи угорської), що в загальному є унікальною національною цінністю фауни України зосередженою в басейні однієї річки, враховуючи факт міграції до нерестилищ, розташованих в межах Карпатського біосферного заповідника.

У Звіті з ОВД приведено розрахунок збитків внаслідок негативного впливу та його компенсація. Визначення втрат та рибопродуктивності, розрахунок компенсаційних заходів внаслідок будівництва та експлуатації міні ГЕС наведено в проекті «Розрахунок збитків та компенсаційні заходи за завдану шкоду іхтіофауні р.Стоговець, внаслідок будівництва та експлуатації міні ГЕС» (Додаток 26 Звіту з ОВД), згідно якого сума компенсаційних коштів становить 217 тис.грн. без врахування ПДВ, які у встановленому порядку повинні бути використані на здійснення заходів по штучному відтворенню тих видів риб. які зазнали втрат при проведенні будівництва мініГЕС на р.Стоговець. Проте дані методичні рекомендації не підпадають специфіці розрахунку збитку та його компенсації іхтіофауні гірських річок і в обов'язковому порядку потребують (ОСНОВНИХ) заходів по щорічному зарибленню молоді струмкової форелі з метою недопущення їх знищення в р.Стоговець в наслідок розміщення та експлуатації міні ГЕС. Компенсація збитку іхтіофауні р.Стоговець внаслідок будівництва й експлуатації міні ГЕС можлива лише при комплексному підході. У першу чергу, зазначається два основних напрямки: відшкодування збитків за проведення будівництва міні ГЕС (до початку будівництва); зобов'язання користувача міні ГЕС на р.Стоговець, до щорічного зариблення р.Стоговець молоддю основних цінних аборигенних видів риб (струмкова форель) в кількості, що вказана в Науково-біологічному обґрунтуванні (НААНУ, Інститут рибного господарства, Київ). Обсяги щорічного компенсаційного зариблення р.Стоговець; рекомендована кількість цьогоріток для зариблення р.Стоговець - струмкової форелі 6200. Місця та періоди щорічного компенсаційного випуску молоді струмкової форелі проводяться по визначених місцях їх природного нересту.

Департамент екології та природних ресурсів Закарпатської обласної державної адміністрації враховуючи дані, наведені у звіті з оцінки впливу на довкілля, а саме, що:

планована діяльність. Планованою діяльністю передбачається будівництво дериваційної міні гідроелектростанції потужністю 999 кВт біля с. Луги. Рахівського району. Закарпатської області, з метою використання енергії водного потоку р. Стоговець;

вплив на здоров'я населення. Вплив на здоров'я населення при реалізації планованої діяльності допустимий. Розрахунки викидів забруднюючих речовин в атмосферному повітрі показують, що концентрації всіх забруднюючих речовин будуть менші встановлених нормативів ГДК. Розрахований соціальний ризик впливу планованої діяльності оцінюється як «прийнятний»;

вплив на ґрунти. Для спорудження малої гідроелектростанції дериваційного типу на річці Стоговець з допоміжними спорудами та інженерними мережами потрібна земельна ділянка загальною площею - 49631 м². Відповідно до Звіту з ОВД на час розроблення містобудівної документації земельні ділянки, які відводяться під розміщення водозаборів та станційних вузлів є вільними від забудови. Проїзди до водозабірних вузлів ідуть по існуючому проїзду загального користування в межах села Луги, та по лісовим проїздам, вздовж річок у верх проти течії річок. Проїзди, в основному, без твердого покриття, їх використання в зимових умовах буде ускладнене без очищення від снігу. Проектом передбачається покращення існуючих проїздів щебенем та комплекс протиерозійних заходів на всій протяжності малих гідроелектростанцій дериваційного гину. Рекультивация буде відбуватися за допомогою відновлення верхнього родючого шару ґрунту, може включати посадку дерев та кущів, засів насінням трав, та інших рослин, необхідних для відновлення екосистеми. Виконання заходів для запобігання засмічення ґрунту.

вплив на атмосферне повітря. Вплив на атмосферне повітря «незначний», в процесі будівництва міні гідроелектростанції, від працюючих будівельних машин та механізмів (робота машин і механізмів, перевантаження сипучих матеріалів, утворення аерозолів фарби та зварювальних аерозолів). Концентрації шкідливих речовин в повітрі не перевищують нормативів ГДК. Під час експлуатації негативний вплив на повітряне середовище - не передбачається. У Звіті з оцінки впливу на довкілля приведено лист департаменту щодо фонових концентрацій забруднювальних речовин від 27.07.2020 № 1092/03-01;

вплив на водне середовище. При реалізації планованої діяльності вплив на водні об'єкти (поверхневі та підземні води) в межах допустимого, забруднення та засмічення водних ресурсів не передбачається. Незначні негативні фактори, що впливають на стан вод: підвищення каламутності води, перерозподіл стоку, можливе забруднення в результаті виникнення аварійних ситуацій. Передбачається відновлення пошкоджених берегів і берегоукріплюючих споруд;

стан фауни, флори, біорізноманіття, землі, ґрунтів (у тому числі вилучення земельних ділянок). Вплив на рослинний і тваринний світ допустимий, та виявляється у вигляді порушення нормативного стану в процесі будівництва - під час пересування техніки та під час зняття верхнього родючого шару ґрунту разом із рослинністю. По завершенню робіт буде проведена рекультивация порушених земель шляхом відновлення верхнього родючого шару ґрунту та рослинності, включаючи посадку дерев та кущів, засів насінням трав, та інших рослин, необхідних для відновлення екосистеми.

Найбільшого впливу під час будівництва та експлуатації міні ГЕС зазнають об'єкти іхтіофауни. Приведено розрахунок визначення втрат та рибопродуктивності, розрахунок компенсаційних заходів внаслідок будівництва та експлуатації міні ГЕС. згідно якого сума компенсаційних коштів становить 217 тис.грн. без врахування ПДВ. Компенсація збитку іхтіофауні р.Стоговець внаслідок будівництва й експлуатації міні ГЕС можлива лише при комплексному підході. У першу чергу, зазначається два основних напрямки: - відшкодування збитків за проведення будівництва міні ГЕС; зобов'язання користувача міні ГЕС на р.Стоговець, до щорічного зариблення р.Стоговець молоддю основних цінних аборигенних видів риб (струмкова форель) в кількості, що вказана в Науково-біологічному обґрунтуванні (НААНУ, інститут рибного господарства, Київ). Обсяги щорічного компенсаційного зариблення р.Стоговець: Рекомендована кількість цьогоріток для зариблення р.Стоговець струмкової форелі - 6200. Місця та періоди щорічного компенсаційного випуску молоді струмкової форелі проводяться по визначених місцях їх природного нересту. Згідно матеріалів ОВД загальна кубомаса. яка підлягає вирубуванню становить 30 м³ на площі 0,5 га.

З метою забезпечення умов збереження біологічного різноманіття., попередження і максимального обмеження екологічних ризиків для річкової екосистеми, пов'язаних з будівництвом та функціонуванням мініГЕС на річці необхідно: під час реалізації діяльності провести дослідження «Оцінка впливу будівництва та експлуатації міні ГЕС (біля с. Луги) на іхтіофауну та природний стан р.Стоговець з залученням наукових фахівців, здійснювати моніторинг за якістю води р.Стоговець (у місці скидання й нижче скидання відпрацьованих вод): провести розробку технічних правил експлуатації та режиму використання гідротехнічних споруд (підпірної споруди, водозабірних споруд, аварійних водовипусків) з урахуванням інтересів рибного господарства: провести відшкодування збитків за проведення будівництва міні ГЕС (до початку будівництва); контролювати мінімальні витрати води на р.Стоговець згідно з встановленими державними нормами на рівні санітарного мінімуму, що забезпечує нормальне існування та міграцію водних біоресурсів;

вплив на об'єкти ПЗФ та Смарагдової мережі. Згідно приведеної у Звіті з ОВД картосхеми Смарагдової мережі в Закарпатській області з визначенням території планованої діяльності наведеної на рисунку 1.1.10. (Джерело. Сайт Emerald Network, Режим доступу, emerald.eea.europa.eu) та Публічної кадастрової карти, територія планованої діяльності повністю входить до складу об'єкту Смарагдової

мережі UA0000117 (Marmaroski la Chyvchyno-Hryniavski Hory).

При виявленні на території планованої діяльності об'єктів Червоної книги України, вживати невідкладні заходи щодо охорони об'єктів рослинного та тваринного світу та їх середовищ існування, визначених Конвенцією про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі та Конвенцією про охорону біологічного різноманіття. Забезпечити дотримання вимог Законів України «Про природно-заповідний фонд України», «Про рослинний світ». «Про тваринний світ», «Про Червону книгу України»;

шумове та вібраційне забруднення. Під час будівництва основним джерелом шуму може бути будівельна техніка, яка використовується на будівельному майданчику розташованого на достатньому віддаленні від житлових забудов. Велике значення для зниження рівнів шуму має правильна експлуатація механізмів, своєчасне проведення профілактичних ремонтів та якісний монтаж. Сумарний розрахунковий рівень звуку на межі СЗЗ (300 м.) від джерел на майданчику складає 34,67 дБА. Рівень звуку при виконанні будівельних та підготовчих робіт допустимий. Техніка, що використовується при реалізації планованої діяльності не являється джерелом вібрації, яке може вплинути на стан довкілля або стан здоров'я населення. Локальна вібрація можлива лише окремих частин будівельної техніки та відповідає існуючим нормативам для будівельної техніки. Вібрація, та акустичні коливання, які утворюються при роботі машин та механізмів носять локальний, обмежений характер та не мають істотного впливу на населення та довкілля. Шумове навантаження та вібрація носять тимчасовий характер:

радіаційне, світлове, теплове забруднення, випромінювання. Планована діяльність не призведе до теплового забруднення довкілля через відсутність потужних джерел теплового випромінювання. Світлове забруднення пов'язане з порушенням природного освітлення місцевості в результаті дії штучних джерел світла, що призводить до появи аномалій у житті тварин і розвитку рослин. Територія будівельного майданчика освітлюється за допомогою прожекторних ламп. Планована діяльність не призведе до світлового забруднення навколишнього природного середовища, яке може визвати будь які негативні зміни через локальність та короткостроковість світлового випромінювання. Планована діяльність не відноситься до підприємств з технологічними процесами, які є джерелами статичної електрики. електромагнітних та іонізуючих випромінювання, інших шкідливих факторів які визначені ДСП 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів». При реалізації планованої діяльності відсутні джерела електромагнітного випромінювання. Можливість радіаційного забруднення при реалізації планованої діяльності виключена, оскільки будівельні матеріали, хімреагенти будуть відповідати діючим санітарним та будівельним нормам;

поводження з відходами. Очікувану кількість утворення відходів при реалізації планованої діяльності встановлено розрахунковим методом (наведено у табл. 1.5.1 Звіту з ОВД), передбачається передавати спеціалізованим організаціям відповідно до укладених договорів.

кліматичні фактори. Планована діяльність не вплине на стан клімату та мікроклімату через відсутність джерел впливу. Викиди парникових газів від двигунів внутрішнього згоряння, що використовуються при реалізації планованої діяльності - незначні, короткострокові - на період будівництва:

матеріальні об'єкти, архітектурна, археологічна та культурна спадщина - матеріальні об'єкти, об'єкти архітектурної, археологічної та культурної спадщини відсутні.

вплив на ландшафт. Планована діяльність завдасть вплив на аквальної (у водному середовищі) ландшафт, призведе до змін територіального (на суші) ландшафту;

соціально-економічні умови. Згідно Звіту з ОВД - позитивний вплив на місцеву економіку через зайнятість місцевого населення, податкових надходжень тощо.

транскордонний вплив не передбачається.

кумулятивний вплив. Згідно Звіту з ОВД кумулятивний вплив буде локальним, за рахунок близького розташування споруд міні ГЕС.

Прийнятий комплекс технологічних, технічних, організаційних рішень, забезпечить надійну безаварійну роботу об'єкту. При дотриманні технічних і технологічних нормативів, нормативно-правових документів значного негативного впливу на довкілля в результаті будівництва та експлуатації міні ГЕС не очікується.

а також з урахуванням всієї інформації, зауважень та пропозицій, що надійшли протягом строку громадського обговорення (звіт про громадське обговорення разом з таблицею повного, часткового врахування або обґрунтованого відхилення зауважень і пропозицій є невід'ємною частиною цього висновку), вважає допустимим провадження планованої діяльності з огляду на нижченаведене, а саме на те, що:

на підставі наведених у Звіті з ОВД оцінок ймовірних впливів на компоненти довкілля (стан фауни, флори, біорізноманіття. землі, ґрунтів (у тому числі вилучення земельних ділянок), атмосферне повітря, кліматичні фактори, ландшафт, матеріальні об'єкти, ландшафт та рівні шумового та вібраційного забруднення) сукупний вплив планованої діяльності при штатному режимі експлуатації є екологічно допустимим (в межах допустимих показників);

за результатами аналізу звіту з ОВД встановлено, що основний вплив планова-

ної діяльності очікується на стан фауни, флори, біорізноманіття, землі, ґрунтів. При виконанні екологічних умов, встановлених для планованої діяльності, зазначений вплив на компоненти довкілля може характеризуватись як екологічно допустимий.

Екологічні умови провадження планованої діяльності:

1. Для планованої діяльності встановлюються такі умови використання території та природних ресурсів під час провадження планованої діяльності, а саме:

1.1. Під час виконання підготовчих робіт:

забороняється використання техніки із підтіканням паливно-мастильних матеріалів та перевищенням у відпрацьованих газах забруднюючих речовин;

підготовчі та будівельно-монтажні роботи здійснювати з дотриманням заходів техніки безпеки та охорони довкілля;

заправку, мийку, технічне обслуговування та ремонт транспортних та вантажопідійомних механізмів здійснювати в спеціально обладнаних місцях за межами ділянки проведення робіт;

використовувати справне технологічне обладнання: при виконанні транспортувальних робіт проводити постійний контроль за справністю паливної апаратури та іншими засобами, які знижують викиди шкідливих речовин;

забезпечити своєчасне вивезення на утилізацію відходів, які утворюється в період проведення робіт;

не допускати змішування відходів, належне зберігання та складування відходів; встановити контейнери для зберігання відходів та мобільні (пересувні) санітарно-технічні прилади (біотуалети) із герметичними ємностями для збору рідких відходів з розрахунку на чисельність осіб залучених до виконання робіт з планованої діяльності;

забороняється скидання у водні об'єкти сміття та інших відходів; передбачити заходи щодо запобігання вторинного забруднення водного об'єкту завислими речовинами;

вживати заходи з метою мінімізації викиду забруднюючих речовин до атмосферного повітря при провадженні технологічних процесів;

реалізовувати заходи з метою виключення виникнення забруднення ґрунту; дотримуватись інших природоохоронних заходів, передбачених технологічними регламентами;

забезпечити здійснення хімічних та мікробіологічних досліджень донних ґрунтів і води організацією, що має акредитацію відповідно до встановленого законодавством порядку;

проведення робіт будівництва у нерестовий період заборонено; забезпечити можливість проходження всіх видів гідробіоценозу р. Стоговець; заборонено осушувати русло р. Стоговець та здійснювати інші будівельні роботи у нерестовий період;

з метою забезпечення умов збереження біологічного різноманіття, попередження і максимального обмеження екологічних ризиків для річкової екосистеми, пов'язаних з будівництвом та функціонуванням мініГЕС на річці необхідно: під час реалізації діяльності провести дослідження «Оцінка впливу будівництва та експлуатації міні ГЕС (біля с. Луги) на іхтіфауну та природний стан р.Стоговець з залученням наукових фахівців;

здійснювати моніторинг за якістю води р.Стоговець (у місці скидання й нижче скидання відпрацьованих вод); провести розробку технічних правил експлуатації та режиму використання гідротехнічних споруд (підпірної споруди, водозабірних споруд, аварійних водовипусків) з урахуванням інтересів рибного господарства; провести відшкодування збитків за проведення будівництва міні ГЕС (до початку будівництва); контролювати мінімальні витрати води на р.Стоговець згідно з встановленими державними нормами на рівні санітарного мінімуму, що забезпечує нормальне існування та міграцію водних біоресурсів;

забороняється використання місць для влаштування навантажувально-розвантажувальних майданчиків (складів) в водоохоронній зоні водойм;

матеріали, що використовуються при будівництві (привозні або місцеві - ґрунтові, не ґрунтові), хімічні добавки і реагенти повинні бути оцінені на предмет їх взаємодії з водою і ґрунтами основ;

здійснювати організацію технологічного процесу відповідно до вимог Водного та Земельного кодексів України;

будівельні роботи на сухопутних ділянках починати або до початку репродуктивного періоду у тварин (квітень-липень). або вже після його закінчення;

максимальне обмеження робіт, що призводять до часткового або повного знищення природного рослинного покриву на прилеглих до зони будівництва територіях, чітко дотримуватись маршрутів доставки будівельних матеріалів;

водозабори з рибозахисними пристроями необхідно розміщувати з урахуванням екологічного районування водойми, в зонах (біотопах) зниженої щільності риб. Не допускається їх розташування в районах нерестовищ, зимувальних ям, на ділянках інтенсивної міграції і великої концентрації личинок і молоді риб. в заповідних зонах;

рибохід мініГЕС будувати у місці віддаленому від водоспусків греблі та водозбору гідроелектростанції;

місце розташування і вид рибиходів має будуватися на підставі: видового складу риб, їх розмірів, чисельності та з врахуванням існуючих умов для природного відтворення; сезонної та добової динаміки міграції риб;

горизонтів (рівнів) їх переміщення: прогнозів шляхів руху і місць концентрації іхтіофауни в зоні проектного гідровузла;

перепад рівнів між камерами потрібно встановлювати з умов, що швидкість у вхідних отворах не перевищує кидкових швидкостей для риб;

розробити рибонаправляючі пристрої для збільшення їх концентрації в зоні рибобоходу;

обов'язково дотримуватись державних будівельних норм та інших документів, що регламентують охорону навколишнього середовища при виконанні будівельно-монтажних робіт;

проведення після завершення будівництва природовідновних робіт (рекультивация порушених ділянок).

після завершення будівництва здійснити комплекс рекультиваційних робіт і відновлення рослинності на прилеглих територіях з урахуванням структури і видового складу деревної та чагарникової рослинності, безпечних з точки зору загрози масових розмножень комах-шкідників лісового господарства;

забезпечити дотримання вимог Законів України «Про природно-заповідний фонд України», «Про рослинний світ». «Про тваринний світ». «Про Червону книгу України»;

при виявленні на території планованої діяльності об'єктів Червоної книги України, вживати невідкладні заходи щодо охорони об'єктів рослинного та тваринного світу та їх середовищ існування, визначених Конвенцією про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі та Конвенцією про охорону біологічного різноманіття;

вживати відповідні заходи охорони, які передбачені Положенням про Зелену книгу України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 29 серпня 2002 р. № 1286, при виявленні під час провадження планованої діяльності рідкісних та таких, що перебувають під загрозою зникнення, типових природних рослинних угруповань, занесених до Зеленої книги України;

дотримання нормативних вимог з охорони навколишнього природного середовища, забезпечення екологічної безпеки, щодо шуму та вібрації, у сфері поводження з відходами, правил техніки безпеки та протипожежної безпеки.

1.2. Під час провадження планованої діяльності встановлюються такі екологічні умови:

здійснювати плановану діяльність на підставі та з урахуванням документів, в тому числі дозвільного характеру, якими з огляду на вимоги діючого законодавства регулюється та регламентується зазначена діяльність;

при здійсненні планованої діяльності забезпечити екологічні витрати або санітарні попуски річки Стоговець нижче водозабірної вузла мініГЕС;

у разі виникнення необхідності, ремонтні роботи техніки, обладнання тощо, що передбачені до використання при реалізації планованої діяльності, проводити у спеціально передбачених та організованих місцях;

не перевищувати допустимі значення для виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку, що встановлені державними санітарними нормами;

проведення земляних робіт в нерестовий період забороняється; виконувати заплановані заходи з охорони та раціонального використання водних ресурсів;

скид забруднюючих речовин у водні об'єкти забороняється;

не допускати залпове раптове скаламучування води в умовах стійкої сонячної погоди; розробити план заходів безпеки в період весняного льодоходу та наводку;

забезпечити встановлення функціонального рибобоходу для висхідних та висхідних міграцій іхтіофауни з урахуванням найсприятливіших швидкостей потоку для кожного виду іхтіофауни;

у разі замулення ложа водойми здійснювати його промивку в паводковий період у встановленому законодавством порядку;

дотримуватися мінімального природного сезонного стоку в нижній б'єф за даними внутрішньорічного розподілу стоку середнього року наведеного у Звіті з ОВД;

поводження з відходами здійснювати відповідно до вимог Закону України «Про управління відходами», документів дозвільного характеру та укладених договорів зі спеціалізованими організаціями у сфері поводження з відходами, у тому числі, з небезпечними;

забезпечити ведення первинного поточного обліку кількості, типу і складу відходів та надання щодо них статистичної звітності у встановленому законодавством порядку;

забезпечити ліквідацію стихійних сміттєзвалищ на території заплави р. Стоговець в межах території, де здійснюватиметься діяльність;

потужність ліній електропередач не повинна перевищувати 10 кіловольт;

забезпечити дотримання нормативних розмірів санітарно-захисних зон для ліній електропередач;

забезпечити здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля у разі змін планованої діяльності, які підлягають оцінці впливу па довкілля відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 №1010;

дотримуватись інших природоохоронних заходів передбачених відповідними технологічними регламентами;

додержання вимог природоохоронного законодавства.

2. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо запобі-

гання виникненню надзвичайних ситуацій та усунення їх наслідків, а саме:

своєчасне проведення технічного обслуговування та поточного ремонту технологічного обладнання;

дотримання розробленого та затвердженого плану ліквідації аварійних ситуацій;

виконувати усі можливі заходи безпеки для уникнення надзвичайної ситуацій техногенного характеру;

при виникненні аварійних та нештатних ситуацій характеристики кількісного та якісного впливу па довкілля, компенсаційні заходи визначаються у порядку визначеному вимогами діючих законодавчих норм та актів;

забезпечення дотримання вимог законодавства про охорону прані;

на випадок виникнення аварійної ситуації передбачити ряд організаційно - технічних заходів, спрямованих на ліквідацію виниклої ситуації та недопущення забруднення навколишнього середовища;

розробити та погодити у встановленому законодавством порядку План локалізації та ліквідації аварійних ситуацій;

забезпечити наявність чіткого регламенту та необхідної кількості оперативної ліквідації, у повному обсязі, з метою мінімізації можливого негативного впливу на навколишнє природне середовище, будь-якої аварійної ситуації;

розробити план заходів безпеки в період весняного льодоходу та наводку;

забезпечити наявність протипожежної сигналізації, системи пожежогасіння, вільних аварійних ємностей, у які можна закачати масло у випадку аварії на маслоснаповненому обладнанні, первинних засобів пожежогасіння, запасів піску та ґрунту для обвалування місця можливого проливу;

припиняти роботи при виникненні будь-яких нештатних ситуацій (поломка, аварія тощо) до приведення технологічного процесу до нормальних умов.

3. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо зменшення транскордонного впливу планованої діяльності,* а саме:

підстави для здійснення транскордонної оцінки впливу на довкілля відсутні.

4. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення таких компенсаційних заходів :

проводити роботи з відновлення ґрунтів;

на підставі дослідження наявності рослин та тварин занесених до Червоної книги України на території планованої діяльності обрахувати компенсації та відшкодувати можливі знищення або пошкодження видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України (обрахунки повинна здійснювати відповідна наукова установа), а також за знищення чи погіршення середовища їх перебування (зростання) згідно Постанови Кабінету Міністрів України від 07.11.2012 р. № 1030 «Про розмір компенсації за незаконне добування, знищення або пошкодження видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, а також за знищення чи погіршення середовища їх перебування (зростання)», з відшкодування збитків (рибному господарству) завданих наявному унікальному видовому складу іхтіофауни р. Біла Тиса (р. Стоговець), яка є середовищем існування, шляхом міграції, природним нерестилищем, місцем зимівлі та нагулу цінних, а також рідкісних, зникаючих та занесених до Червоної книги України видів риб;

обрахувати компенсації та провести відшкодування за використання земельних ділянок, за вирубку дерев вздовж траси напірного трубопроводу та оприлюднити зазначені розрахунки на веб-сайтах місцевих органах влади та направити до Департаменту;

забезпечити сплату нарахованих компенсаційних збитків при аварійних ситуаціях;

здійснювати зариблення річки аборигенними і видами у встановленому законодавством порядку;

своєчасно та в повному обсязі сплачувати екологічний податок.

5. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження впливу планованої діяльності на довкілля**, а саме:

вести роботи способами, які забезпечують збереження природних комплексів і об'єктів, рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, сприяти формуванню екологічної мережі;

забезпечити здійснення організаційних, екологічних, економічних та інших заходів, спрямованих на раціональне використання та охорону земель та водних ресурсів. їх захист від шкідливого антропогенного впливу:

вести роботи способами, які запобігають ерозії;

забезпечити відновлення земель, укріплювати круті схили;

забезпечити належне лісовідновлення за його породним складом;

забезпечити охорону типових та унікальних природних комплексів і об'єктів, рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, рослинних угруповань;

вживати заходи щодо охорони об'єктів рослинного та тваринного світу та їх середовищ існування, визначених Конвенцією про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі та Конвенцією про охорону біологічного різноманіття;

керуватися вимогами статті 11 Закону України «Про Червону книгу України» при виявленні на території планованої діяльності об'єктів Червоної книги України;

вживати відповідні заходи охорони, які передбачені Положенням про Зелену книгу України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 29 серпня 2002 р. № 1286, при виявленні під час провадження планованої діяльності рідкісних та таких, що перебувають під загрозою зникнення типових природних рослинних угруповань, занесених до Зеленої книги України;

забезпечити дотримання вимог Законів України «Про природно-заповідний фонд України», «Про рослинний світ», «Про тваринний світ», «Про Червону книгу України»;

дотримуватись вимог щодо об'єктів Смарагдової мережі;

забезпечення підтримання в нормативно-технічному стані техніки та механізмів; дотримання вимог природоохоронного законодавства.

6. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення післяпроектного моніторингу, а саме:**

до початку проведення підготовчих робіт розробити, узгодити з Департаментом план післяпроектного моніторингу р.Стоговець на 5 років, зокрема: здійснювати моніторинг впливу планової діяльності на популяції іхтіофауни та інших складових біоценозу р.Стоговець (вплив на біотичну складову довкілля - стан основних угруповань водних ресурсів, зокрема на види риб занесених до Червоної книги України) та прилеглої території мініГЕС та оприлюднити результати моніторингу;

надавати щопівроку розрахункові дані гідрологічних, хімічних та фізико-хімічних показників ділянок р.Стоговець, розташованих в адміністративних межах с. Луги з урахуванням кумулятивного впливу діяльності близько розташованих споруд міні ГЕС;

здійснювати моніторинг за якістю води р.Стоговець (у місці скидання й нижче скидання відпрацьованих вод); здійснювати моніторинг донних відкладів;

розробити план та забезпечити здійснення щорічної розчистки зон акумуляції наносів, зріз чагарникової рослинності у верхньому б'єфі до початку багатоводного періоду р.Стоговець;

здійснювати моніторинг впливу шуму та вібраційного забруднення від планованої діяльності на біорізноманіття;

здійснювати моніторинг якості води у верхньому та нижньому б'єфі (здійснювати систематичний відбір проб води для проведення хімічних та бактеріологічних аналізів);

узгодити з Департаментом точки відбору проб та зазначити їх у плані післяпроектного моніторингу;

здійснювати моніторинг функціональності рибоходу та рибозахисних споруд;

здійснювати моніторинг впливу планованої діяльності на об'єкт Смарагдової ме-

режі - UA0000117 (Marmaroski ta Chyvchyno-Hryniavski Hory).

У разі встановлення факту перевищення щодо будь-якого показника, вжити заходи щодо приведення технологічного процесу до штатного стану, забезпечити невідкладне інформування Департаменту та здійснити заходи відповідного реагування.

Результати післяпроектного моніторингу (звіти післяпроектного моніторингу) подаються протягом наступного місяця за звітним до Департаменту.

Примітка: Якщо під час провадження господарської діяльності, буде виявлено значний негативний вплив цієї діяльності на життя і здоров'я населення чи довкілля та якщо такий вплив не був оцінений під час здійснення оцінки впливу на довкілля та/або істотно змінює результати оцінки впливу цієї діяльності на довкілля, рішення про провадження така планованої діяльності за рішенням суду підлягає скасуванню, а діяльність - припиненню.

7. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля па іншій стадії проектування, а саме:**

здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля планованої Будівництво дериваційної міні гідроелектростанції потужністю 999 кВт біля с. Луги. Рахівського району. Закарпатської області, з метою використання енергії водного потоку р. Стоговець при виконанні екологічних умов не передбачається.

Висновок з оцінки впливу на довкілля є обов'язковим для виконання. Екологічні умови, передбачені у цьому висновку, є обов'язковими.

Висновок з оцінки впливу на довкілля втрачає силу через п'ять років у разі, якщо не було прийнято рішення про провадження планованої діяльності.

Начальник відділу оцінки впливу на довкілля та моніторингу навколишнього природного середовища

(керівник структурного підрозділу з оцінки впливу на довкілля уповноваженого органу)

І.О. УРИСЬ

Директор департаменту екології та природних ресурсів Закарпатської обласної державної адміністрації

(керівник уповноваженого територіального/заступник керівника уповноваженого центрального органу)

Ю.М. ШПОНТАК

* Якщо здійснювалася процедура оцінки транскордонного впливу.

** Якщо з оцінки впливу на довкілля випливає така необхідність.

Зміна клімату призведе до катастрофічної смертності людей

Зміна клімату планети спричиняє глобальний хаос: урагани, хвилі спеки, пожежі, вимирання екосистем, посухи та повені. Але якою буде ціна для людських життів? Вчені заявляють, що ми заплатимо страшну ціну за десятиліття нехтування природою.

Що на нас чекає

За новими похмурими підрахунками, лише в поточному столітті від різних катастроф, спричинених глобальним потеплінням, загине близько 1 мільярда людей, більшість з яких — бідні та мешканці південних країн світу.

До такого похмурого висновку прийшли дослідники з Канади та Австрії, які проаналізували 180 досліджень про зміну клімату і смертність. У результаті аналізу вони дійшли висновку про «правило 1000 тонн», яке означає, що на кожні 1000 тонн спаленого викопного палива помирає одна людина. Керуючись саме цим правилом, дослідники дійшли висновку, що приблизно 1 мільярд людей перед-

часно загине, якщо планета потеплішає на 2 градуси за Цельсієм або вище до 2100 року.

На думку вчених, люди будуть гинути від комбінації катастроф.

Шторми та повені вбивають безпосередньо, а також опосередковано, викликаючи епідемії. Засухи вбивають, коли закінчується питна вода або їжа. Підвищення рівня моря вбиває, коли люди змушені залишати свої землі й стають мігрантами. У всіх цих випадках бідність і зміни клімату разом призводять до загибелі людей,

— йдеться в статті вчених.

Що ж робити світові перед обличчям можливої катастрофи? Науковці стверджують, що ми повинні рішуче взятися за енергетичну політику, щоб радикально обмежити викиди вуглецю.

Сьогодні ми маємо кілька домовленостей між країнами, спрямованих на зниження викидів вуглецю. Але не можна сказати, що вони є

дуже успішними. Тим більше, що участь у них беруть не всі країни.

Крім того, ми досі не маємо ефективних достатньою мірою технологій для поглинання парникових газів з атмосфери. Кілька працюючих нині заводів здатні поглинати настільки мізерну кількість забрудника, що вона буквально непомітна в загальних гігантських масштабах викидів.

У США збираються побудувати кілька нових і значно потужніших заводів для збору вуглекислого газу за 1,2 мільярда доларів, але це займе багато часу й все одно буде недостатньо для нейтралізації всіх тих об'ємів, які викидає навіть сама країна, не кажучи вже про інший світ. До того ж залишається метан, який є значно страшнішим у своїй дії на планету, ніж CO₂, а для нього ми рішення поки взагалі не маємо.

Джерело: Futurism

Засновник та Видавець
Товариство з обмеженою
відповідальністю «ГЕОАКЦЕНТ»
Гол. редактор Глушаниця Максим Володимирович
Відповідальний за випуск:
Глушаниця Максим Володимирович
Видання виходить кожен місяць
за наявності матеріалів.

Адреса редакції:
Україна, 01033, м. Київ, вул. Жилиняська, буд. 59,
оф. 159 ;
тел.:+380739753774; geo.accent.tov@gmail.com
Свідоцтво про реєстрацію засобу масової
інформації КВ 25246-15186Р від 7.09.2022 р.
Газета не завжди поділяє позицію
авторів публікації.
Видання розповсюджуються безкоштовно

За достовірність інформації несуть
відповідальність автори публікації та рекламодавці.
Віддруковано ФОП Щуренко Валерія Миколаївна

Наклад 3000 прим.
Замовлення №59/2
Дата виходу в світ
08 Вересня 2023 року